PRIMA PARS DE NOMINE, DIFFINITIONE ET DIVISIONE BENEFICII.

Cap. I.

De nomine beneficij & origine.

SVMMARIA.

BENEFICIVM *in genere quid ſit nu.1.2. & 3.*
De varia acceptione verbi beneficium remiſſiue, num.4.
In iure Pontificio, & materia Canonica, appellatione beneficij intelligitur beneficium Eccleſiaſticum, num.5.
Beneficij nomine per Antonomaſiam beneficium Eccleſiaſticum intelligitur, num.6.
Beneficium ab aliquibus, Sacerdotium dicitur, ſed nõ eſt relinquendum verbum beneficium vſitatum, n.7.
Beneficium dicitur etiam præbenda, & quomodo accipitur præbenda n.8. & 9.
De origine beneficiorum remiſſiue, n.10.

BENEFICIVM in genere eſt
1 beneuola actio † tribuens
gaudium capientibus, *vt in c. 1. in quibus cauſis feudum amittatur, ex Seneca, lib. de beneſi. 1. tradunt Selua de beneſi. 1. part. q.1. & Quintanaduennas Eccleſiaſticon, lib.1.c.1.* Et
2 quãuis iſta diffinitio † impugnetur à Lud. Gometio *in rubr. de reſcrip. à n.2.* non
oportet in hoc immorari, quia parum refert præſertim ad praxim. Seu beneficiũ eſt benefactum in aliũ
3 collatum † ſiue gratia, *Corraſ. in Paraphraſi Sacerdotiorum, ſeu tract. de beneſ. par.1.c.1.n.5. Rebuf. in praxi. tit.1. quid ſit beneficium, n.2. & 3.*

4 Et de varia acceptione verbi beneficium † videndus eſt Quintanaduennas d.c.1.

5 In iure vero Pontificio. & in materia Canonica †
& Eccleſiaſtica appellatione beneficij intelligitur beneficiũ Eccleſiaſticum, de quo eſt noſter tractatus. *Cardi. in Clem.2. de iudiciis n.5.8. not. Ripa in rubr. de reſcr. n.25. Probus ad Monachum in c. nullus de temporib. ordinan. in 6. num.2. Rebuf. d.t.1. nu.8. & 9. Franci. Marcus deciſ.525. n.4. par.1 & Manuel Rodriguez q. regularium tom.1 q.34. art.1.* & vt inquit Corra. *d.c.1.*
6 *in fi.* beneficij † nomine per Antonomaſiam quandã, vulgo beneficia Eccleſiaſtica tantum intelliguntur.

Et quamuis aliqui beneficium Eccleſiaſticum Sa-
7 cerdotium dicere malint † *vt Corraſ. in d. Paraphraſi, & Tiraquel in tractat. ceſſante cauſa 1. par. n.46.* & ita etiam appelletur, *vt per Calepinum verb. Sacerdotium, & Vocabularium Eccleſiaſticum*, tamen verba vſitata receptaq; apud Iuriſperitos & Canonum authores non ſunt mutanda, & licet beneficium Sacerdotale ita dici poſſet, *vt in c. pen. ne prælati vices ſuas*, non tamen alia beneficia; & Sacerdotium pro preſbyteratu, vel officio ipſo, ſeu dignitate Sacerdotis ſumitur, *Rebuf. in d. praxi in proœmio, Duar. de ſacris Eccleſiæ miniſteriis, lib 2 ca.3. P. Pechius in reg. beneficium lib.6. n.1. Doctor Sahagum de Villa ſanctę præceptor meus in c. fi. de ſequeſtratione poſſ. n.20. Calep. & Vocabul. Eccleſiaſt. ſup. & Antoni.* Dicitur vero bene-
ficium etiã præbenda. † Nam præbenda non ſolum 8
accipitur pro præbenda Canonicali, nempe Canonicatui cõnexa, quæ dicitur proprie & ſtricte præbenda, & eſt ſpiritualis ratione Canonicatus *capit. dilecto de præb.* & pro præbenda mere temporali, nempe quæ datur pro labore, ſeu officio temporali, vt aduocato, medico, ſeu magiſtro, *Abb. in c. cum M. de cõſtit. n.22. & ibi Felin. ex nu.13. Decius 99. & Ripa 170. Cardin. in Clemen. fin. de præben. ſub n.14. & ibi Imola n. Rom. conſ.328. n.8. Corraſ. d.1. par. c.2. n.4. Mar. An. Cuchus in inſtitutionibus, cano. paruis li.2. t.6. de præben. §.2. & alij*, ſed etiam large pro omni beneficio,
ſeu iure percipiendi † prouentus in Eccleſia ratione 9
officij, *Felin. in c. poſtulaſti de reſcrip. n.4. 5. concl. Ripa. verſi.2. modo, & Cuchus vbi ſup. & ita videtur ſumi in rubrica, de præben. & dignit. quæ verba ponuntur tanquam genus, & ſpecies. Et tradit poſt hæc viſus, Hier. Gonſalez ad reg. de menſib. gloſ.5. §.1.*

De origine autem beneficiorum Eccleſiaſticorũ
†(quia non placet aliorũ ſcripta tranſcribere) vidẽ- 10
di ſunt Selua, *1. pa. q.4.* Dua. *d. li.2. ca.1.* Roſiniacus *de beneficio ſeu lib.3. de re ſacerdotali, capite 1. à nu.3.* Burſatus *conſ.126. ex n.30. & lib.2. & conſi 352. n.10 lib.4.* M. Anton. Marſilius Columna *de Eccleſiaſtic. redditibus, c.3. late*, Pet Gregorius *in tract. de beneſ. c.2. recte* Quintanaduennas *d. lib.2. c.2. &* Lęlius Zechus *de republica eccleſiaſtica, c. de beneficiatis n.1. & in tract. de beneſic. & penſion. Eccleſi. c.1.*

Cap. II.

Quid ſit beneficium.

SVMMARIA.

B*Eneficij Eccleſiaſtici varias diffinitiones, quo tradunt, num.1.*
Beneficium eſt ius percipiendi fructus ex bonis Deo dicatis clerico propter diuinum officium competens, numer.2.

Iſta diſſinitio rectè explicat naturam beneficij, numer. 3.
Loco verò clerico melius eſſet ponere perſona eccleſiaſtica, & addere vel obſequium, vt diſſinitio rectè comprehendat perceptorias, num. 4.
Beneficium eſt ius ſpirituale, nu. 5. non principaliter, ſed annexum, n. 6. & 7.
Simonia in beneficiis ſolum eſt de iure poſitiuo ſecundum canoniſtas, n. 8. & 9.
Contrarium tenent theologi, n. 16. & aliqui diſtinguunt, num. 11.
Sententia canoniſtarum indiſtinctè eſt verior n. 12. iuxta quam facile excuſantur aliqua vitia ſimoniæ, nu. 13.
Pecunia non datur pro executione ordinis, aut clauium, ſed pro iure percipiendi fructus, n. 14.
Contraria ſententia poſſet procedere in Epiſcopatibus, & aliis prælatiis, n. 15.
Reſpondetur cap. ex multis 1. q. 3. n. 16. 17. & 18. & quod ſenſus moralis in ſcriptura, non probat aliquid eſſe de iure diuino d. n. 17.
Reſpondetur cap. ex diligenti de ſimonia, n. 19.
Concordia Vgolini inter opiniones canoniſtarũ, & theologorum n. 20. quam tenet etiam Nauar. nu. 22.
Auditoratus, & clericatus cameræ, quomodo vendantur, n. 21.
Concordia Vgolini parum diſtat ab opinione canoniſtarum, n. 23.
Et ſi in beneficio principale eſſet poteſtas ſpiritualis, non eſſet ſimonia de iure diuino aliquid dare habito reſpectu ad fructus, n. 24. exemplo auditoratus, & clericatus cameræ & aliorum officiorum ſeu dignitatum huiuſmodi, n. 25.
Sententia Durandi quod nulla eſt ſimonia de iure poſitiuo communiter reprobatur, n. 26.
Licet Valentia dicat eam non eſſe propriè ſimoniã, admittit tamen eſſe contra religionem, n. 27.
Beneficium non poteſt à laico ſine priuilegio apoſtolico teneri, n. 28.
Cum ex priuilegio apoſtolico beneficium laico conceditur fit quid ſeculare, & laicum, n. 29.
Capellania erecta in titulum beneficij, poteſt ex ordinatione fundatoris dari puero ante 1. tonſurã titulo ſeculari, n. 30. fundator expreſſe ita diſponat, n. 31.
Beneficium non poteſt à laico conferri, n. 32 niſi ex priuilegio Apoſtolico, num 33.
Cum laicus ex priuilegio confert beneficium, non requiritur inſtitutio, aut confirmatio Epiſcopi, aut alterius clerici, n. 34.
Neque ex conditione in limine fundationis appoſita poteſt laico ius conferendi competere, n. 35.
Nec ſufficit ad hoc immemorialis numer. 36. reſolutio Rotæ, num. 37.
Sola immemorialis etiam cũ allegatione priuilegij nõ ſuffragatur cũ adeſt incapacitas, niſi fama priuilegij cõcurrat, nu. 38. reſolutiones Rotæ circa hoc nu 39. vſque ad. 47. iuxta quas ſunt accipienda, quæ de decimis à laicis poſſeſſis tradunt aliqui Doctores. n. 48.
Iudex laicus de cauſa beneficij non poteſt cognoſcere, nu. 49. non ſolum in petitorio, ſed etiam in poſſeſſorio, nu. 50. & contraria ſententia improbatur per doctores relatos, n. 51. & 57.
Cauſa poſſeſſoria beneficij & aliorum ſpiritualium, ſeu quaſi dicitur Eccleſiaſtica, n. 52.
Poſſeſſio beneficij eſt, quid ſpirituale ſeu connexa ſpirituali, & ideo ea carenti non licet redimere vexationem, n. 53. reſolutio Rotæ, n. 54.
Eſto quod cauſa poſſeſſorij beneficij nõ eſſet ſpiritualis, non poſſet de eo inter clericos laicos cognoſcere, num. 55.
Reſolutio Rotæ, n. 56. reſpondetur c. fi. de iudiciis, n. 58.
Si clericus agere contra laicum qui eum turbat ſeu vexat ſiue nõ inſertur in poſſeſſione beneficij ne eum vexet, iudex laicus eſſet competens, n. 59.
Beneficium datur propter officium, quod in laudibus diuinis conſiſtit, n. 60. quomodo cognoſcatur beneficium, n. 61. reſolutio Rotæ, num. 62.
Alia reſolutio Rotæ, n. 63. & alia, n. 64.

BEneficij Eccleſiaſtici varias diffinitiones tradunt
† Selua *de benef. 1. p. q. 1.* Duar. *lib. 2. c. 4.* Io. Nico. 1
Giinon. *enchi. benef. t. 1. c. 1. n. 7.* Quintanaduennas *li.*
1. Eccleſ. c. 3. Pechius *in reg. beneficium, n. 2.* Medices *de*
diſſinit. 2. p. c. 16. Nauar. *de redditib. Eccleſ. 1. q. monito*
55. n. 4. Hojeda *de incompatib. benef. in præfat. nu. 2.* D.
Sahagum *in c. fi. de ſequeſtrat. poſſ. n. 20* Barthol. Vgo-
linus *de cenſuris tab. 4. de ſuſpenſ. c. 8. in prin. nu. 1.* &
Zech. *de benef. & penſio. Eccl. c. 1. n. 8* & poſt hæc ſcri-
pta viſus Hieronym. Gonçalez *ad reg. de menſib. gloſ.*
5. in prin. à n. 2.

Sed mihi placet diffinitio Corraſij, *1. part. c. 2. nu. 1.*
quam etiam tradit † Pechius ſ. & Cardin. Toletus *in* 2
ſumma. lib. 5. c. 76. vbi eam declarat, nempe quod be-
neficium eſt ius percipiendi fructus, ex bonis Deo
dicatis, clerico propter diuinum officium cõpetens.
Quæ † diffinitio rectè explicat naturam & ſubſtan- 3
tiam beneficij & videtur conuerti cum ſuo diffinito
iuxta l. 1. §. ſolum. ff. de dolo, & parum differt ea quam
tradit Quintanaduennas *vbi ſup.*

Aduerto tamen quod loco verbi, *clerico*, † melius 4
eſſet ponere, *perſona Eccleſiaſtica*, vt ponit Naua. ſ.
& ibi, *propter diuinum officium*, addere, *vel obſequium.*
vt iſta diffinitio rectè etiam cõprehendat percepto-
rias, ſeu comendas militum ordinum militariũ quæ
ſunt beneficia, *vt dicitur infra c. 4.*

Dicitur autem beneficium eſſe ius, † & quidẽ ſpi- 5
rituale, *vt ait Corraſ. d. c. 2. n. 2. cum gl. in ſum. 1. q. 3. Pa-*
nor. & Fel. in c. conſulere de ſimonia, & eſt tex. in cap.
dilecto. 25. de præben. Sed intelligi debet non quod ſit
ius ſpirituale principaliter, † & in ſe, ſed potius tem- 6
porale cum ſit ius percipiendi fructus, qui ſunt tem-
porales, ſed dicitur ſpirituale quia eſt ſpirituali con-
nexum dependenter ſiue conſequenter, quoniã præ-
ſupponit clericatum, *vt inquit D. Tho. 2. 2. q. 100. art.*
4. & ibi eius expoſitores Abb. in d. c. conſulere n. 3. Na-
uarr. in Manu. c. 23. n. 108. Soto de iuſtitia & iure li. 9.
q. 1. artic. 1. Bartho. Vgolin. de ſimonia tab. 1. de ſimonia
genere capit. 34.

Dicitur etiam ius ſpirituale aut ſpirituali annexũ,
† quia beneficium datur propter officium, *c. fin. de re-* 7
ſcript. in ſexto: Redoanus de ſimonia 1. par. c. 4. nu. 12. &
cap. 29. num. 2.

Vnde infertur ſimoniam in beneficiis ſolũ eſſe de
iure poſitiuo, & ſimoniam, quia prohibitam à iure,
nempe poſitiuo, & humano † prohibente venditio- 8
nem illorum propter cõnexitatem, ordinẽ, & reſpe-
ctum, quem dicunt ad ſpirituale, & ſic conſtituente
talem actum in ſpecie ſimoniæ: Quam ſententiã te-
net gloſ. *in c. ex parte in verbo dimittere de officio* † *de-* 9
leg. & in c. cum pridem, verbo illicite de pactis, & ſe-
quuntur Butrius, & Decius, *n. 23. in d. c. ex parte*, Car-
din. *in c. 1. de ſimonia*, Felin. *in c. ad audientiam 2. nu. 3.*
de reſcrip. Caccialup. *de penſio q. 19. n. 5* Iulius Clarus,
lib. 5. recep. ſententiarum § ſimonia, nu. 5. Ioan. Carraſa
in tracta. de ſimonia nu. 58. & ſequentib. Flam. Paris. *de*
reſignatione beneficij, lib. 14. q. 3. n. 10. & Lud. Carbo, *de*
reſtitutione q. 60. d. c. p. 4. col. 1. & Canoniſtæ commu-
niter, *vt ex citatis apparet.*

Quamuis contrarium † tenent Theologi, quos 10
ſequitur Caiet. *tom. 2. tract. 9. de ſimonia, q. 1. & in ſum.*
verbo

verbo ſimonia, Victoria *in relectione de ſimonia num.*
44. Soto *d. lib. 9. q. 5. art. 2. & q. 7. art. 1.* Arragon. *2. 2.*
q. 100. art. 4. Valentia *3. tom. ſuper ſecunda ſecunda, diſ-*
puta. 6. q. 16. pun. 2. Coſmas Philiarcus, *de officio ſacer-*
dotis, 2. par. lib. 6. cap. 2. tertia concluſione. Lud. Lopez
inſtruc. conſciẽtiæ, 1. tom. c. 299. & 302. Manuel Rodri-
guez *in ſumma, 2. tom. c. 56. n. 3. & 5. & c. 59. num. 11.*
Vega *in ſum. 2. par. cap. 101. caſu 9. & 52.* Pet. Ledeſ.
in ſumm. 2. part. tracta. 12. concluſ. 19. 29. & 20. &
ex Canoniſtis Nauarr. *d. capite 23. n. 108.* D. Couarru.
in reg. peccatũ 2. par. §. 8. verſiculo, & licet quibuſdam.
& Thom. Campegius *in tract. an Papa labem ſimoniæ*
11 *incurrere poſſit, per totum*, in beneficiis habentib. ad-
miniſtrationem ordinis, vel executionem clauiũ, li-
cet non in aliis ſequuntur, Abb. *in repor. extirpanda*
§. qui vero de præben. à n. 53. & in c. 1. de ſimo à n. 6. & i-
bi Bellenzin. in additione. Rebu. *in rep. d. §. qui vero ad*
fin. Caſſad. *dec. 2. de ſimonia*, Redoã. *de ſimonia par. 1. c.*
34. n. 13. Iacob. de Graſſiis *in deciſ. aureis caſuum con-*
ſcientiæ, lib. 2. cap. 96. num. 14.

Sed reuera opinio Canoniſtarum indiſtinctè te-
12 nentium † ſimoniam in beneficiis eſſe de iure poſiti-
uo, vt dixi verior eſt, nam vt ex ſupradictis apparet
beneficium non eſt principaliter, & in ſe ſpirituale,
quicquid Caiet. Soto & alij citati dicãt, vnde ſecluſo
iure poſitiuo id inhibente poſſent abſq; vitio ſimo-
nię vẽdi, *iuxta tradita per Caiet. d. verbo ſimonia 3. reg.*

Et iuxta hanc ſententiam facile excuſantur à vitio
13 ſimoniæ aliqua quæ † alias difficillime excuſantur
per Theologos, *vt per Bar. Medinam in ſum. lib. 1. c.*
14. §. 22. S. Arragon. vbi ſupra verſi. ſed eſt dubiũ cõſe-
quens de penſionibus, Vegam in ſum. 2. par. c. 65. caſu 4.
& Pet. Ledeſm. d. tract. 12. circa 24. concluſionem.

Nec obſtat quod in collatione beneficij datur ali-
14 quando executio † ordinis, aut clauium, vt in benefi-
ciis curatis, quia pecunia non datur pro hac execu-
tione, quæ eſt ſpiritualis, ſed pro iure percipiendi
fructus, quod eſt beneficium. *Anania in d. cap. 1. de ſi-*
monia, n. 8. & cum eo Decius in d. c. ex parte n. 27. Io.
Carraſa ſ. nu. 60. & beneficium non eſt ius illud ad-
miniſtrandi ſacramẽta & diuina faciendi, ſed eſt per-
cipiendi fructus ex bonis Deo dicatis cui eſt anne-
xũ ius illud adminiſtrandi ſacramenta, quia benefi-
cium, vt dictum eſt, datur propter officium.

15 Et contraria ſententia † poſſet procedere in E-
piſcopatibus, & aliis Prælatiis & officiis in quibus
principale videtur prælatia, & iuriſdictio poteſtaſ-
que ſpiritualis.

16 Nec obſtat tex. *in cap. ex multis. 1. q. 3.* † quatenus
dicit, quod per nummullarios, quos dominus eiecit
de templo Matthei 21 Eccleſiaſtici beneficij vendi-
tores deſignantur, vnde videtur ſimoniam in benefi-
17 ciis eſſe de iure diuino, quia † reſpondetur quod in-
telligitur in ſenſu morali non in literali, qui ſenſus
moralis non facit argumentum efficax ad proban-
dum aliquid eſſe de iure diuino. *D. Thom. 1. par. quæſt.*
1. art. 10. & ibi moderni eius expoſitores, idem D. Thom.
quod lib. 7. ar. 14. ad quartam, Rutilius Benzonius Epi-
ſcopus Lauretanus in ſpeculo Epiſcoporum, ſeu de fuga,
lib. 1. q. 2. dub. 5. & Salmeron prologom. 19.

18 Ex quo etiam poteſt reſponderi illi textui, † qua-
tenus poſtea dicit ſimoniam in beneficiis eſſe contra
ius diuinum, poteſt enim intelligi iuxta dicta quod
ſit contra ius diuinum in ſenſu morali tamen.

19 Rurſus non obſtat tex. in † ca. ex diligenti de ſi-
monia, ibi *præſertim cum hæc taliter præſtita diuinis &*
humanis legibus contrariè noſcantur. Ex quibus vide-
tur ſimoniam in beneficiis eſſe contra ius diuinum,
quia reſpondetur cum gloſ. ibi verbo diuinis, quod i-
bi leges canonicæ & eccleſiaſticæ dicuntur diuinæ
ad differentiam legum ciuilium, vt in c. 1. de iuram.
calumniæ, ibi, *vos itaque diuinæ & humanæ legis*, & fa-
cit c. fi. 5. q. 5. ibi. *diuina id eſt Eccleſiaſtica.* Nam & ius
Canonicum lato quodam dicendi modo diuinum ius
dici ſolet, *Couarru. c. 31. ſub n. 2. optime Canus de locis*
Theol. li. 5. cap. 5. ad tertium argumentum.

Poſt hæc ſcripta vidi Barth. Vgolinum *in d. tract.*
de ſimonia, qui tabula I. de ſimonia gen. c. 2. §. 5. ſic con-
cordat opiniones Canoniſtarum † & Theologorum, 20
quod aut Romanus Pontifex beneficium vendens
habet in animo vendere ius illud ſacramenta admi-
niſtrandi, & diuina faciendi, & ſic exercendi clericale
munus in eo beneficio tamen nullomodo exiſti-
mandum eſt: & in hoc caſu ait veram eſſe opinio-
nem Theologorum, aut in animo habet vendere
tantum ius percipiendi fructus temporales & tem-
poralia ipſa beneficij non autem ius illud clericalis
muneris exercendi, & in hoc caſu ait veram eſſe opi-
nionem Canoniſtarum, ſicut calices conſecrati cor-
poralia, & alia huiuſmodi vendi poſſunt, habito reſ-
pectu ad materiam ipſarum non autem ad conſecra-
tionem, vt Doctores communiter tenent, & vſus
obſeruat. Concludit ergo quod tituli beneficiorum
reſpectu habito ad ius adminiſtrandi ordines iuriſ-
dictionemque Eccleſiaſticam exercendi à Romano
Pontifice vendi nõ poſſunt, ſed ſolum habito reſpe-
ctu ad bona temporalia ipſorum.

Hinc ait † quod Auditoratus, & clericatus ca- 21
meræ, & alia officia, ſeu dignitates huiuſmodi licet
reſpectu habito ad poteſtatem iuriſdictionemque
Eccleſiaſticam, quam habent vendi non poſſint à
Papa ſine ſimoniã, ſi tamen vendantur habito reſpe-
ctu ad emolumenta & fructus, quæ ex ipſis conſe-
quũtur, ſimonia nõ committitur, in quã partem hu-
iuſmodi alienationes à Papa fieri accipiendum eſt. Et
ita apparet ex literis auditoratus cameræ Gregorij
XIIII ad fauorem D. Camilli Burgoſij nunc Sanctiſ-
ſimi D. N. Pauli Quinti, quas ponit Saluſtius Tibe-
rius *in pract. auditoris Cameræ, lib. 4. ad fin. ibi. Et quia*
dictus Horatius in eiuſdem Sixti prædeceſſoris, & dictæ
ſedis ſubuentionem pro pretio emolumentorum dicti of-
ficij auditoratus 60. millia ſcuta monetæ ſoluere promi-
ſerat, ac realiter, & cum effectu ſoluere inceperat. Et i-
dem quod † Vgolinus, reperit tenere Nauar. *d. cap. 23.* 22
num. 108. verſ. 9. quod in nouiſſimis editionibus, à
quo id ſumpſit Vgolinus. Licet ſibi videatur attri-
buere dictam concordiam.

Sed hæc concordia ſententia Vgolini, ac Nauarri
parum diſtat ab opinone † communi Canoniſtarum 23
qui non negant vendere beneficium habito reſpectu
ad ius illud diuina faciendi, eſſe ſimoniam ex natura
ſua, & iure diuino, ſicut dare pretium pro calice, ha-
bita ratione conſecrationis, *Soto lib. 9. quæſt. 5. art. 2.*
aſſertione 2. Sed dicunt abſolute nõ eſſe ſimoniam de
iure diuino vendere beneficium, quia principaliter
& in ſe, vt eſt dictum, eſt quid temporale, ſicut abſo-
lute loquendo dicitur non eſſe ſimoniam vendere
calicem conſecratum, quia principale in eo eſt mate-
ria, & ſic cum abſolute venditur intelligitur vendi
temporale, *Caiet. d. verbo ſimonia*; habetur autem ex
ſententia Vgolini, † quod etſi in beneficio principa- 24
le eſſet ius diuina faciendi, ſeu poteſtas ſpiritualis, vt
in Epiſcopatibus, & aliis prælatiis, & officiis diximus
non eſſet, ſimonia de iure diuino aliquid dare, ſeu
accipere habito reſpectu ad temporalia & ſic
pro fructibus beneficij, ſeu iure percipiendi illos,

ſiue pro pretio illorum, nec Papa in hoc commit-
teret ſimoniam: quod recte comprobatur exemplo
auditoratus & clericatus cameræ, & aliorũ officio-
25 rum † ſeu dignitatum huiuſmodi curiæ Romanæ,
in quib. principale eſt poteſtas iuriſdictioq; Eccleſia-
ſtica, & ſpiritualis cũ ſint officia. & tamen vendũtur
à Papa habito reſpectu ad emolumenta illorum.

Nec ſupradictis obſtat ſententia Durandi in 4. d.
26 25. q. 5. n. 9. qui nullam † admittit ſimoniã de iure po-
ſitiuo, quem ſequitur Arrag. d. q. 100. artic. 1. circa ſe-
cundam concluſionem D. Thomæ, dicens nullam eſſe
vere, & proprie ſimoniam prohibitam tantum iure
poſitiuo, ſed omnes eſſe contra ius naturale, & diui-
num, quicquid in hac re dicant Canoniſtæ, nam iſta
ſententia communiter reprobatur, vt per Nauarr. d.
c. 23. num. 100. verſi. 2. quod. Et Victoriam in d. relectio-
ne de ſimonia num. 12. & 16. & recte eum impugnat Soto
d. art. 2.

Et quamuis Valentia d. q. 16. pun. 5. dicat eam non
27 eſſe proprie ſimoniam ſed † improprie, & per quã-
dam analogiam, admittit tamen eſſe contra religio-
nem, & non ſolum contra obedientiam, vt dicebat
Durandus.

Secundo ex eoquod beneficium eſt ius ſpirituale
28 infertur, non poſſe à laico, vtpote ſpiritualium † in-
capace, c. cauſam quæ de præſcrip. ſine priuilegio A-
poſtolico teneri, Felin. in c. cum adeo à n. 2. de reſcrip.
Staphil. de literis gratiæ, nona forma expectatiuarum n.
24. Ripa in c. 2. de iudiciis, num. 129. & 134. Probus ad
Monachum in c. nullus de tempor. ordin. in ſexto, ex n.
11. Selua de benefi. 1. par. q. 7. n. 8. & 9. & 3. par. q. 6. Re-
buf. in praxi, tit. de clericis, & à quibus & quomodo cre-
entur n. 4. Corraſ. 1. par. c. 2. n. 4. & 3. par. c. 1. nu. 1. Roſi-
ni. c. 1. n. 39 & Pet. Gregor. de benefi. ca. 36. Lambert. de
Iure patron. 1. par. 2. lib. q. 7. art. 7. & 29. ad fin. Gigas de
penſio. q. 21. n. 4. Aymon Crauetta, conſ. 93. n. 1. & 104. n.
4. & 134. n. 40. Capra reg. 97. nu. 39. Mandoſ. de ſigna-
tura gratiæ, tit. de prouiſio. ex verſic. indubitati iuris eſt,
& in reg. 24. Cancel. q. 4. n. 2. & 12 Franc. Marcus de-
ciſ. 133 par. 1. Flam. Paris de reſignatione benefi. l. 4. ca.
2. à n. 1. & 32 & nouiſſime poſt hæc Gonçalez ad reg. de
menſib. gloſſ. 2. à num. 60. & glo. 5 num. 9. & aliis. Et id-
eo in diffinitione dicitur, clerico, ſeu perſonæ Eccleſia-
ſticæ competens.

Et cum ex priuilegio Apoſtolico beneficium laico
29 conceditur, beneficium † ipſum efficitur, quid ſæcu-
lare, & laicum, ſeu, vt ita dicam, ſæculariſatur, ita vt
ſit ius quoddam ſæculare in mera tẽporalitate per-
cipiendi fructus conſiſtens, & conſequenter in eo in-
teruenire non poſſet ſimonia. Io. Garcia de expenſis
& meliorat. c. 9. à num. 93. Laſarte de decima vendi-
tionis c. 19. n. 31. & Barboſ. in l. Titia, n. 41. ff. ſolut. matr.

Et quamuis ſolus Papa poſſit beneficia laica effice-
30 re, & laicis dare, † tamen capellania erectea in titulũ
beneficij, ex bonis alicuius authoritate Epiſcopi, po-
teſt ex ordinatione fundatoris dari puero ante pri-
mam tonſura, titulo ſæculari, donec fiat clericus, qui
tempore tenebitur ordinari, & fieri clericus, & cum
capax ſit, & habilis horas recitare, non. n. repugnat i-
ta fundari capellaniam cum authoritate ſuperioris,
non vt ante primam tonſuram teneat eam quis in ti-
tulum beneficij, quod fieri non poteſt, ſed vt pro eo
tempore nõ ſit beneficium, donec fiat clericus, & ex
tunc tenebit eam vt beneficium, & in titulum bene-
ficij accedente tamen collatione ordinarij, niſi forte
in principio, quo eam obtinuit, interuenerit ipſius
31 authoritas. Videtur tamen requiri † quod fundator
talis capellaniæ collatiuæ expreſſe ita diſponat, quod
poſſit dari puero ante primam tonſuram titulo ſæ-
culari, ſi enim ſimpliciter, quod talis capellania poſ-
ſit dari puero ante primã tonſuram, intelligeretur de
capellania vt ſic & ideo non valeret talis diſpoſitio.

Tertio infertur beneficium non poſſe à laico † ea- 32
dem ratione conferri, c. Maſſana. c. ſacroſancta de ele-
ctione, c. ſi quis deinceps, c. nullus laicorum c. per laicos,
c. laicos, c. laici, 16. q. 7. Abb. in cap. dil. 3. de præben. n. 6.
& Corraſ. d. 1. par. c. 2. n. 4. & 12. Rota deciſ. 318. & 343.
par. 2. diuer. & in Aquinaten. Monaſterij de qua infra
n. 37. cum aliis infra allegatis.

Ex priuilegio tamen Apoſtolico laicus etiam fœ-
mina poteſt beneficia † conferre c. Adrianus. c. in ſi- 33
nodo 63. diſtin. Abb. & Corraſ. ibi Felin. in c. dilecto n. 1.
de teſtib. & in c. 2. n. 3. de maioritate & obedientia, Sta-
ph. de literis gratiæ, vltima forma mandati de prouiden.
n. 5. Selua de benefi. 2 par. q. 5. n. 1. & q. 23. n. 16. Ripa in
d. c. 2. de iudic. n. 134. Probus ad Monachum in c. nullus
de tempor. ordin. in 6. ex n. 3. & in c. 2. de præben. ex nu.
6. Aufrer. de poteſtate ſæculari ſuper Eccleſias reg. 2. nu.
25. Palacios Rub. in rep. cap. per veſtras de donatio. inter
virum in introductione n. 28. Lamb. de iure patr. 3. par.
2. lib. q. 1. art. 11. Gigas de penſio. q. 21. n. Ioan. Garcia de
nobilit. gl. 9. n. 25. Zechus de benef. & penſio. c. 5. n. 2. &
Rota in d. Aquinaten. Monaſterij, & Gonçalez, glo. 22.
n. 13. & glo. 23. n. 18 & 19. & glo. 24. n. 154.

Et cum laicus ex priuilegio Papæ poteſt conferre
beneficia, per talem collationem † acquiritur bene- 34
ficium, nec requiritur inſtitutio aut confirmatio E-
piſcopi, aut alterius Clerici, vt clare ſentiunt citati, id
enim operatur priuilegium: nec alias eſſet priuile-
gium conferendi: quamuis contra teneat Io. Nicol.
Gimon in Enchir. benefi. tit. 2. c. 3. n. 18. & 19. ex d. c. in
ſinodo, quod id non probat, & ante eum Staphileus de
literis gratiæ, tit. de vi, & effectu clauſularum. §. execu-
tor quomodo beneficio vocanti prouidere poſſit ad fin. cũ
Innoc. & Doct. in c. quod ſicut de electione, & in c. po-
ſtulaſti de iure patro.

Sed cum laici ſecluſo priuilegio Apoſtolico ſint
incapaces iſtius iuris conferendi † adeo, vt neque ex 35
conditione in limine fundationis appoſita de cõſen-
ſu ordinarij poſſit competere, Lamber. 1. pa. d. q. 9. ar.
1. n. 70. 96. & 105. & facit quod dicetur infra nu. 97. non
ſufficiet ad hoc immemorialis. Ab. Fel. Selua, Ripa, num. 36
135. Probus & Palacios Rub. n. 17. & 28. vbi proxime
Coſmas in pragm. ſanct. tit. de cauſis, verbo priuilegio,
Rochus in c. fi. de conſuetudine ſectio. 5. n. 44. Lamber.
d. q. 1. art. 12. & Eman. Suarez in theſauro receptarum
ſententiarum, verbo beneficio conferendorum ius. Ro-
ta in d. Aquinaten. Monaſterij, 26. Ianuar. 1601. Corã
illuſtriſſimo D. Seraphino, in qua fuit reſolutũ. Nul-
lum ius competere † Ioãni ex collatione ei facta per pro- 37
regem, quia laici iuris conferendi ſunt incapaces, eiſque
ius reſiſtit, vt in d. iuribus, & iam fuit in hac cauſa re-
ſolutum, & tale ius neque præſcriptione, neque cõſue-
tudine quæritur, ſed requiritur priuilegium Papæ. Abb.
& Feli. ſup. Alex. conſ. 74. n. 17. & 19. lib. 4. Et fuit re-
ſolutum in Toletana iuris nominãdi. 27. April. 1584.
Coram D. Blancheto, nec hic poſſe intrare diſpoſitionẽ
c. conſultationibus de iure patr. quia non concurrũt re-
quiſita, nempe titulus ſaltim coloratus, præſentatio, corã
ordinario, & bona fides, vt per gloſ. ibi Butr. num. 8. &
tex. ille loquitur in terminis iuris patronatus, cuius laici
nõ ſunt incapaces, nos aũt ſumus in collatione facta à lai-
co nomine Regis, quæ habet manifeſtã iuris reſiſtentiam.

Nec poteſt dici ex immemoriali præſumi priuile-
gium, vt in terminis dicit † Io. Garcia. d. gl. 9. n. 26. & 38
27. quia quicquid ipſe dicat, & Ripa vbi ſup. ſola im-

memo-

memorialis etiam cum allegatione priuilegij nõ ſuf-
fragatur cũ adeſt incapacitas, niſi fama priuilegij cõ-
currat. Felin. in d. c. cauſam quæ de præſcrip. à n. 2. & in
c. cum cõtingat de foro compet. n. 4. & 5. Probus & Au-
frer. vbi ſ. Balbus de præſcrip. 1. par. 5. p. principalis, q.
7. à n. 16. Gul. Bene. in repet. c. Raynutius de teſtam. verb.
& vxorem. deciſ. 2. n. 78. Ant. Gabriel. concl. 1. de præſcr.
à n. 16. Menoch. de præſump. lib. 6. præſumptione 86. D.
Sahagum. in c. 2. de iudic. n. 167. Azor in inſtitutionibus
moralibus lib. 5. c. 12. q. 1. verſi. ſed obiicitur. Creſcen. de-
ciſ. 1. n. 2. de decimis, Puteus deciſ. 365. lib. 1. & facit de-
39 ciſ. eiuſdem 466. lib. 2. & Guidobonus deciſ. 63. † in
manuſcriptis in vna Hiſpalen. decimarũ de Tubuie-
na, in qua cum de anno 1551. dom. tenuiſſent. Quod
laici ante concilium Lateranẽſe erant decimarum inca-
paces, niſi in feudum, vel in conceſſionem ab Eccleſia ha-
buiſſent, cum laici decimas detinere non poſſunt, imo nec
præſcribere, c. cauſam de præſcrip. Rebuf. de decimis,
q. 10. vt in deciſ. eiuſdem 62. poſtea 1. Iunij fuit tentũ
quod ſi teſtes examinati pro parte Ducis Medinæ, ſuper
articulis continentib. tempus immemoriale, etiã ante cõ-
cilium Later. & priuilegio Apoſtolico de perceptione de-
cimarum dicunt hoc audiuiſſe à maioribus, & de publi-
ca voce, & fama, probant intentionem Ducis, vt in dict.
deciſ. 63.

Et tenuit Rota in cauſa legionen. Decimarũ corã
40 Illuſ. Card. Ioan. † Aldobrandino Frat. D. Clemẽtis.
8. die. 3 Iulij & 23. Oct. 1564. & in cauſa Toletana iu-
ris decimandi 27. Apr. 1584 coram Illuſtr. Blancheto
contra Ducem de Beiar, quæ habetur 2. p. diuerſorum
deciſ. 215. & refertur à Barboſa in l. Titia n. 45. ff. ſoluto
matr. & cauſa Toletana iuris nominandi contra eun-
dem Ducem de Beiar. 8. Feb. 1588. coram D. Orano.
in qua dixerunt Domini, Receptum eſſe in ſacro Rotæ
41 auditorio, ſolam † immemorialem poſſeſſionem non ſuf-
fragari laico ad nominandum capellanos in parrochiali-
bus amouibiles, niſi concurrat fama priuilegij, non ſecus
ac in poſſidente decimas, cui præter immemoriale, aut fa-
mæ priuilegij, vel recognitionis feudalis, vel æquipollẽtis
probatio incumbit Balbus d. q. 7. Gabriel d. concl. 1. &
ſic dubitatũ eſt qualis debeat probari fama, ſimplex ne,
vel potius diuturna ſaltim ſpatio 40. Annorũ. & Domi-
norum vnanimis fuit ſententia, diuturnam requiri non
quadragenariam, nam probata diuturnitate famæ oritur
præſcriptio priuilegij. Fel. c. causã. n. 3. de præſcrip. quod
quidem coniunctum immemoriali ſupplet incapacitatẽ
laici, nam hæc fama priuilegij nõ requirit quod ſit incluſa
probationi immemorialis, ſed ſufficit quod accedat per a-
liquod tempus diuturnum, cuius quidem quantitas ſe-
cundum ſubiectam materiam arbitrio iudicis relinqui-
tur Meno. de arbit. caſu 3. In vnione vero vel in præce-
denti ſe tueri, quia poſſidet decimas vti vaſallus in pro-
bãda immemoriali debet probari, quod beneficiũ ſemper
eſt tanquam vnitum poſſeſſum Io. And. reg. qui cõtra-
ria nu. 2. in 6. & 2. caſu quod decimas ille ſemper poſſedit
vti vaſallus, & quod Eccleſia ſemper fuit in poſſ. ſerui-
tiorum, quia poſſeſſio eſt qualificata Gemin. c. 2. §. ſane
n. 6. de decimis in 6. ſecus in probatione famæ priuilegij,
quæ eſt quid ſeparatum à poſſeſſione nec verſatur in
qualitate poſſeſſionis.

Et in eadẽ cauſa coram eod. D. Orano 2. Maij 1588.
42 fuit reſolutũ † Ad probationem iſtius famæ priuilegij
nominandi, cũ ius cõmune laico reſiſtat, requiri quod te-
ſtes ſint, de quib. nulla ſit veriſimilis dubitatio quod dei-
rẽt. Aym. conſ. 56. & 75. vnde ſi ſunt vaſalli, & perſonæ
viles, repellendi ſunt Rom. conſ. 382. Aym. 249. Affl.
Deci. 304. maxime ſi ſũt ruſtici & alij teſtes examinati,
dictã famã ignorare dicunt, nam ſi fama publica fuiſſet,
vtique ad aliorũ notitiã peruenisſet Aym. cõſ. 57. n. 10.
Felin c. 3. n. 9. de teſtib. quod etiã fuit conſideratum in
ead. cauſa 8. Iun. eiuſd. anni, vbi fuit dictũ non tolli iſtud
fundamentũ de inueriſimilitudine famæ, poſtquã ex 40.
teſtibus in hac & alia cauſa decimãdi examinatis, vi-
ginti nihil omnino ſciũt de ea, ex eo quod fama poſſit eſſe
in vno loco, & non in alio, nam fuit conſideratũ, quod cũ
omnes iſti teſtes eſſent incolæ eorundem locorum ſubdito-
rũ Ducis, in quib. talis fama fuiſſe dicebatur, oportebat
omnes, vel maiorẽ partem eandẽ ipſius notitiã habuiſſe.

Tenuit etiã Rota in vna † Calagurritana oblatio- 43
nũ 21. Octob. 1588. in qua fuit reſolutũ quod Vt lai-
cus poſſit percipere oblationes, debet probari immemo-
rialis, & fama priuilegij, cũ ius commune reddat laicos
earũ incapaces, quia ſolis clericis debentur. Hoſtien. in
ſum. de parrochiis n. 3. Maluetius in tract. oblationũ
3. & 4. dub. quod non valet conſuetudo in contrariũ, etiã
(quod magis eſt) quo ad oblationes, quæ fiunt imagini ſi-
tæ in domo priuata, Socinus in trac. oblationum n. 18.
Malue. ſ. 4. dub. ac etiã reſiſtit concilium ſeſſ. 25. c. 9. de
refor. quod priuilegium cũ ſit valde inueriſimile, requi-
ritur exactior probatio, Abb. & alij in c. quia veriſimi-
le de præſump. Feli. c. 5. loco n. 5 de probatio. & in c.
cum ex officio num. 13. de præſcrip.

Tenuit etiam Rota in vna Burgen. † decimarũ de 44
Eſcalante 5. Iun. 1591. coram D. Orano contra Do-
minum de Eſcalante, In qua fuit reſolutum: Immemo-
rialẽ cum fama priuilegij, aut cũ recognitione ab Eccleſia
requiri, vt decimas laici percipiant, ſi non apparet de pri-
uilegio, quæ immemorialis in propoſito nõ probatur, quia
teſtes non deponunt de viſu ante litem motã per 40. an-
nos. Nec inſtrumentorũ enuntiatiuæ proſunt, quæ imme-
morialis non probatur per inſtrumenta Balbus de præ-
ſcrip. 2. part. 5. part. principalis q. 6. nec cõcludũt famã
priuilegij ante motam litem, prout requiritur, nec ipſam
concludunt reſpectu priuilegij dominis de Guerrara cõ-
ceſſi, ſed Regibus, & vt illis proſit neceſſe eſt quod alle-
gent nouum priuilegium ſuper noua conceſſione facta à
Regibus, cũ decimæ de laico in laicum abſque priuilegio
transferri non poſſint, c. prohibemus de decimis cum
aliis nec hic cum fama priuilegij ſufficere poſſeſſionẽ 200.
annorum, licet habeat tantam vim aut maiorem quam
immemorialis, nã quicquid ſit in aliis materiis, tamẽ in
hac materia non ſuffragatur, quia ſtãte immemoriali cũ
fama priuilegij, poteſt dici illud fuiſſe ante Conciliũ La-
ter. Gabr. de præſcri. concl. 1. n. 18. quod non poteſt fieri
in poſſeſſione 200. annorum, ex quo conſtat de illius ini-
tio poſt Concilium Lateran. quod non ſufficit abſque de-
rogatione Put. Deciſ. 222. lib. 1.

Idem tenuit Rota in d. Hiſpalen. † decimarum de 45
Tubuiena. 10. Iun. 1594. coram Illuſtr. D. Mantica vt
in Deciſ. ſeq. Fuit per dominos reſolutum, & eis placuit
ferendam eſſe ſententiam declaratoriam contra Ducem
de Medina Sidonia, ob non paritionẽ trium conformium
ſententiarum, quæ contra ipſum in Rota latæ fuerunt, nã
coram R. D. Orano die 8. Nouẽ. & rurſus die 15. Decem.
1593. fuit reſolutũ Comitẽ de Niebla filium primogenitũ
ipſius Ducis non poſſe impedire earum executionẽ, quia
donec pater ſuperſit, quo ad hoc nihil eius dicitur inter-
eſſe, nec etiã eo viuente probabilem habet ſpem ſuccedẽ-
di in eius bonis l. 1. §. ſi impuberi. ff. de collat. bonorũ
& l. poſt emancipationem. §. 1. & ibi Bart. de liberta.
legat. idem Bart. in l. ſciendum in prin. n. 12. ff. qui ſa-
tis dare cogantur cum aliis in Deciſ. allegatis. Quo-
niã vero dictum fuerat pro parte Ducis cauſam nõ fuiſſe
defenſam, & conſtare de eius bono iure, placuit dominis,
vt viderentur iura quæ informantes deducerẽt, & ob id
dedi hoc dubiũ, an ſit danda declaratoria contra Ducẽ

in caſu de quo agitur: quo quidem propoſito concluſum fuit ex iuribus deductis, non conſtare de bono iure ipſius Ducis, & conſequenter procedendum eſſe ad declaratoriã pro vlteriori executione, neque enim ex teſtib. exhibitis probatur immemorialis præſcriptio, quæ ſimul cum fama priuilegij eſt neceſſaria, vt laicus poſſit decimas obtinere contra Eccleſiã, vt fuit reſolutum in legionen. Decimarum de Villaroel corã bonæ memoriæ Card. Aldobrand. die 3. Iulij & 23. Octob. 1564. & in Toletana iuris decimandi coram R.P.D. meo Blancheto 27. Apr. 1584. neque dubiũ eſt quin teſtes in probanda immemoriali debeant deponere de viſu per annos 40. ante motã litem, & de auditu à maiorib. & neque ipſos neque eorũ maiores contrariũ vidiſſe, vel audiuiſſe, & hanc eſſe, & fuiſſe publicam vocem, & famam, gl. communiter recepta, & à Rota ſæpiſſime comprobata in c. 1. verbo memoria de præſcrip. li. 6. quam plurib. etiam adductis Doctorum authoritatib. ſequitur Couar. in cap. poſſeſſor, par. 2. §. 3. n. 7. verum plane ex teſtib. exhibitis nullus eſt qui non deficiat in aliquo ex dictis quatuor requiſitis; & ideo nullus hanc immemorialem concludẽter probat, nec diuerſi teſtes ad probandum hæc requiſita poſſunt ſimul coniungi, quia ſinguli cum illis debẽt explicite deponere, alias eorum depoſitio non concludit, vt gl. & Doctores aperte ſentiunt, & probatio non concludens reiicitur, c. in præſentia de probation. leg. nõ hoc C. vnde legitimi: neque enim agitur de probandis illis requiſitis ſed de probanda immemoriali, quam niſi ſinguli teſtes concludant, probatio eſt imperfecta, neque etiam priuilegia deducta pro ipſo Duce poſſunt impedire executionem, quia nullum eſt priuilegium, quod ſpecialiter ei conceſſerit hanc facultatem percipiendi decimas Eccleſiæ, de quib. agitur, neque priuilegia, quæ quibuſdam ſpecialiter conceſſa ſunt, generaliter obſeruari debent. l. 3. in fi. C. de legib. l. ius ſingulare. ff. eod. neque etiam Rota vnquam voluit ſuper huiuſmodi priuilegiis aliquid ſtatuere, quia eorũ tenor ita ſeruari debet, vt eũ tranſgredi non liceat c. porro de priuileg. quare cum res iudicata paratam habeat executionẽ. l. minor. 25. annis, de minor. & l. 2. de excep. Rei iudicatæ, & in caſu propoſito latæ ſint tres ſententiæ Rotales, & quidem cõformes, & fũdatæ ex diſpoſitione iuris cõmunis, & ex Deciſ. in hac cauſa facta corã D. Seraphino 6. Iun. 1580. in qua fuit concluſum non probari immemorialẽ, neque famam priuilegij, nulla eſt ratio, quæ debeat impedire executionem, clement. vt calumniis de re iudic. Rota deciſ. 2. de reſtit. in integrum in nouis. Quod multo magis in caſu propoſito eſt recipiẽdum, quia Rota in hac cauſa ex commiſſionib. poſt ſententias latas præſentatis, habet iuriſdictionẽ limitatam: nam in commiſſione Ducis, quæ continet reſtitutionem in integrum, adiecta eſt clauſula, parito iudicato, quæ quidem intelligitur, vt orator, non ſolum dimittat poſſeſſionem, ſed etiam fructus perceptos reſtituat, & expenſas ſoluat, ca. vlt. de reſtit. ſpoliat. & d. Clẽ. vt calumniis, ibi plenarie de re iudicata Staphil. de literis iuſt. ſub tit. clauſula & per breue ſanctitatis veſtræ, n. 9. & in cõmiſſione Comitis, per quam ipſe pro ſuo intereſſe admittitur, expreſſa eſt clauſula, ſine præiudicio trium conformium, quam quidem commiſſionem ſic ſignatam procurator etiam Comitis acceptauit; & hæc quidẽ clauſula hũc habet ſenſum, vt executio trium conformium, quæ ſunt prolatæ contra Ducẽ nullo modo poſſit ſuſpendi, quia in ſuo robore manẽt, præterea cum executorialib. intimatis, & reproductis, & agatur de decimis Eccleſiæ à laico vindicandis, quod eſt maxime fauorabile, c. quãuis &c. ꝓhibemꝰ de decimis, ca multo minus retardari debet, præſertim cũ tria lapſa ſint quadriennia c. 1. de reſt. in integrum li. 6. cui conſequens eſt vt declaratoria ſit decernenda.

46 Idẽ etiam fuit dictum in vna Pacen. † decimarum 16. Decem. 1594. coram D. Seraphino, nempe quod: vt laicus poſſit percipere decimas, requiritur immemorialis cum fama priuilegij, vt ſæpius fuit reſolutum, quæ non probatur per dictionem citra, vel dictionem vltra citra, ſine copula &c.

47 Idem etiam fuit reſolutum † in cauſa Pampilonẽ. decimarum. 20. Maij. 1598 corã D. Orano, in qua fuit dictum quod: vt Guidobonus d. Deciſ. 62. teſtatur Rota in materia decimarum hanc amplexa eſt ſententiam, vt laici omni tempore, etiam ante Concilium Lateranẽ. fuerint earum incapaces. iuxta doctrinam D. Tho. 2. 2. q. 87. art. 3. & decretum Vrbani. 2. in Concilio Claramonten. c. congregata. 16. q. 7. niſi in feudum, & ſi nõ conſtat de priuilegio ad reddendos illos earum capaces, immemorialis cum fama priuilegij vel recognitionis, vel alterius æquipollentis ſit neceſſaria Gui. lo. ibi cũ multis congeſtis in d. Toletana iuris decimandi coram Blancheto, nec ſufficit quadragenaria cum tit. quamuis alias æquipolleat immemoriali, quando præſcribens eſt capax, vt in c. 1. de præſcr. in 6. ſecus vero data incapacitate, quæ nullo temporis curſu purgari poteſt, niſi adſit immemorialis cum fama priuil.

48 Et iuxta præfatas deciſiones † ſunt accipienda quę de decimis à laicis poſſeſſis tradunt Rebuffus de decimis q. 13. ex n. 69 Greg. Lopez in l. 23. tit. 20. pag. 1. vbi Humada, Burgos de Paz conſ. 50. Couarr. lib. 1. capit. 1. nu. 5. & 6. Auend. de exequen. man. lib. 2. cap. 4. Menchaca controuerſiarum illuſtrium lib. 2. c. 89. Maſcar. de probatio. concl. 484. num. 6. D. Ioan. Gutierrez pract. li. 1. q. 16 & Aceuedo in l. 1. t. 21. li. 9. recop. ex n. 11.

49 Quarto ex eo quod beneficium eſt † ius ſpirituale infertur iudicem laicum de cauſa beneficij non poſſe cognoſcere cum laici Eccleſiaſtica negotia maxime ſpiritualia tractare non debeant c. 2. & 3. de iudic. vbi late Doctores & nouiſſime D. Sahag. cum aliis.

50 Quod non ſolum verum eſt in † petitorio ſed etiã in poſſeſſorio, quamuis de poſſeſſorio beneficij retinendæ vel recuperandæ iudicem laicum cognoſcere poſſe præſertim ſtante conſuetudine teneant plures Doctores Guido Papa Deciſ. 1. 85 207. & 552. Ripa in rubrica de iudic. n. 90. & in l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acquir. poſſ. n. 19. Aufrer. de poteſtate ſæcularis ſuper Eccleſias reg. 2. n. 24. Guil. Benedict. in Rep. cap. Raynut. de teſtam. verbo & vxorem nomine Adelaſiam dec. 2. à n. 38. Selua de benef. 1. p. q. 7. n. 12. alias 16. Rebuf. ad leges Gallicas 3. ca. tit. de cauſis benef. poſſeſſ. art. 8. gl. 2. & tit. de inquiſitor. ſeu commiſſariis art. 6. gl. vnica in fi. Boer. Dec. 69. & Afflict. Dec. 24. Corraſ. de benef. 1. par. c. 2. n. 8. Ant. Gabr. com. l. 5. de reſt. ſpoliatorum, nu. 134. Aym. Crauetta conſ. 258. & Ferretus conſ. 1. n. 15. & conſ. 18. n. 4. & conſ. à n. 7. & conſ. 30. n. 2. & aliis conſiliis. Deciſ. Pedem. Cacheran. 116. n. 1. & Ant. Theſauri 82. vbi idẽ etiam ait in poſſeſſorio adipiſcendæ & 110. ad fi. & 117. & 131. n. 10. & Fran. Marcus Deciſ. 190. & 51. par. 1. & 245. par. 2. n. 3. Follerius in ſpeculo Maranta 4. p. 11. diſt. n. 77 Ant. Grauatius ad veſtriũ in pract. li. 5. c. 1. n. 5. & 6. P. Greg. de benef. c. 40. n. 10. qui ait eſſe textũ expreſſum in c. fi. de iud. Mieres de maioratib. 3. par. q. 11. n. 15. & q. 15. n. 19. Alu. Valaſ. conſultat. 11. & 93 par. 1. ar. ad illa in ſua Politica lib. 2. c. 18. n. 141. Io. Garcia de nob. gl. 9. n. 46. qui plures refert, & quod in Gallico Senatu Senatores cognoſcunt de interdicto retinendæ & recuperandæ inter clericos ſuper poſſ. beneficij, de qua conſuetudine meminit l. 10. tit. 1. lib. 3. recop. quæ etiam eſt in regno Nauarræ vt per Olanum in concordia & differentia iuris communis & Regij lit. C. n. 34. & 35. & lit. I. n. 77. & nouiſſime tradit. Gaſpar Rodriguez de annuis redditibus lib. 1. qu. 17. à n. 55 & tenent etiam alij prælati per Meno. de recuper. remed. 15. n. 211. & per Cenedum collect. 4. ad decretales n. 3. & 4. qui dicũt cauſam poſſeſſorij rei ſpiritualis temporalẽ eſſe non ſpiritualem ex gl. in c. literas de iuram. calumniæ Card. Clem. diſpendioſam de iudic. 10. qu. num. 17. cum aliis.

Sed hanc ſententiam & conſuetudinem merito
51 poſt alios reprobant afflictis in † conſtitu. Neapol. li. 1. rub. 67. de iudiciis à nu. 9 Beroius in rub. de iudic. à n. 51 Rol. conſ. 23. vol. 2. Sarnen. in reg. de Annali quæſt. 46. Mandoſ. de monitoriis quæ. 13. n. 3. D. Couarr. prac. c. 35. n. 1. Doctor Paz in praxi, 2 tom. 2. præludio n. 15. D. Io. Gutierrez cano. quæſtionum lib. 1. cap. 34. à n. 16. Quintanaduennas Eccl. li. 1. c. 9. n. 13 Zerola in praxi. Epiſcopali. 2. part. verbo poſſeſſorium & Azor lib. 5. ca. 24. q. 1. & Cota Dec. 171. in miſcellaneis manuſcrip. ait quod Rota reiicit illam opinionem quod iudex laicus poſſit cognoſcere in cauſa ſpolij ſuper beneficio inter clericos. Conducit Dec. Putei. 361. & 365. li. 1.

52 Et ratio eſt, nam cauſa poſſeſſoria † beneficij & aliarum rerum ſpiritualium ſeu quaſi, eccleſiaſtica dicitur, clem. vnica de cauſa poſſ. & de ſequeſtrat. poſſ. maxime quãdo habet admixtam cauſam proprietatis Butr. & Abb. numer. 8 in d. cap. literas Caſſad. Deciſ. 4. num. 2. vt lite pendente cum aliis.

53 Secundo quia poſſeſſio beneficij † eſt quid ſpirituale ſeu connexa ſpirituali propter adminiſtrationem ordinis vel clauium quæ inde ſequitur, & ideo carenti poſſeſſione, ſeu ſpoliato non licet redimere vexationem quantumcumque ius habeat in beneficio, Imola & alij in cap. ad aures de ſimonia Abb. in c. dilectus. 1. eod. tit. Guido Papa d. Deciſ. 1. in fi. Nauar. in man. c. 23. nu. 101. Soto de iuſtitia & iure lib. 9. q. 6. art. 10. Silueſt. in ſum. verb. ſimonia n. 5. Armill. eod. verbo n. 25. ſumma confeſſorum lib. 1. tit. 1. de ſimonia, q. 46. ſũma corona. 3. p. tract. de ſimonia, n. 32. & Lud. Lopez inſtruc. cõſcientiæ. 2. to. c. 302 & alij quicquid dicant Aragon. 2. 2. q. 100. art. 2. Man. Rodriguez in ſum 2. to. c. 59. n. 5. & c. 62. Vega in ſum. 2. par. c. 101. caſu 19. 33. & 44. ad fi. & 67. & P. Ledeſ. 2 par. ſũmæ, tract. 12. concl. 26. & 27.

54 Et in vna Moioricen præeminentiarũ: † 21. Maij 1554. coram D. Veſtano fuit reſolutum: Poſſeſſionem traditam Michaeli per Capitulum de canonicatu, & præbenda fuiſſe vitioſam, & ſimoniacam, ex quo eam tradidit ſub expreſſa conditione, & pacto quod Michael non haberet vocem in capitulo, donec eſſet legitimæ ætatis, nec domum canonicalem quam ſuus author poſſidebat, & ſuper qua erat controuerſia cum alio canonico, donec eſſet cognitum ad quẽ domus ipſa pertineat, quia huiuſmodi poſſeſſio eſt annexa beneficio & Rei ſpirituali, & non potuit ſuper ea paciſci ſine labe ſimoniæ ad not. per Innocen. Io. And. & Abb. in d. cap. ad aures, & in cap. dilectus de ſimonia, & Io. de Imola in cap. ſuper eo de tranſact. Si ergo poſſeſſio eſt ſpiritualis ſeu ſpirituali annexa, eo modo quo ipſum beneficium cauſſa poſſeſſorij beneficij erit ſpiritualis quicquid dicant gloſſ. in d. cap. literas Cardi. & alij ſupr. & idem erit in aliis ſpiritualibus.

55 Præterea eſto cauſa poſſeſſorij beneficij † nõ eſſe ſpiritualis, nihilominus inter clericos de poſſeſſorio beneficij litigantes, nulla ratione laicus poterat cognoſcere ex defectu ſubiecti; cũ clericꝰ ſit apud iudicẽ Eccleſiaſticũ conueniendus, ex iuris reg. nec valet cõſuetudo in cõtrariũ. Rota Deciſ. 3. & 10. de conſuetud. alias 223. & 840. in antiquis cuius meminit Naua. in c. cum contingat. de reſcrip. remedio 1. in 1. edit. etiam immemorialis Rochus in cap. fi. de conſuet. ſect. 5. num. 31. & ſect. 6. Ant. Gabr. de præſcrip. concluſ. numer. 17. & Azor lib. 5. cap. 12. qu. 1 vt in propoſito animaduertunt recte Mandoſ. Couar. Io. Gutier. num. 23. Zerola, & alij relati, & Meno. ſup. nu. 22. & 234. & de retinend. remed. 3. n. 345. & ſe. & à nu. 349. nec contradicunt gloſ. Butrius & Abb. in d. cap. literas, nec huic rationi poteſt reſponderi.

56 Vnde in vna Oueten. † ſacriſtiæ coram D. Comitulo fuit dictum indubitatum eſſe cauſam poſſeſſoriam in beneficiis pertinere ad forum Eccleſiaſticum ſaltem ratione perſonarum clem. vnica de cauſa poſſ.

57 Et poſt hæc ſcripta viſus † Doctor Sahagum in d. c. 2. de iudic. ex n. 177. recte defendit hanc ſententiam vbi, nu. 183. eam veriſſimam, & ſemper obſeruandam dicit, ex ratione à me ſup. adducta numer. 53.

58 Nec pro contraria ſententia facit † tex. in d. cap. fi. de iudic. cum illic non agatur de beneficio, ſed officio ſæculari, vt clare patet ex ipſo tex. & ex gloſ. & communi. ibi recte explicant Beroius Rolan. Couar. Meno. d. rem. 15. n. 16. Io. Gutier. num. 29. & Sahagum, n. 186. vbi ſup. qui etiam reſpondent aliis fundamentis contrariæ ſententiæ.

59 Illud etiam placet, quod ſi clericus ageret contra laicum qui eũ turbat in poſſeſſione benefici ſeu vexat infeſtatur, ſiue vim infert ne eũ turbet, ſeu vim inferat, iudex, laicus eſſet competens, quia tunc vere non eſt poſſeſſorium beneficiale, nec cauſa beneficialis, ſed tẽporalis cũ laicꝰ nõ ſit capax beneficij, niſi forte laicus ille ꝓ clerico ſe gereret, & ad ſe ſpectare beneficiũ prętenderet, Guil. Bened. verbo & vxorẽ. 2. n. 38. & Meno. d. rem. 15. de recuper. n. 223. & 234. & d. remedio 3. de retinenda à num. 324. licet contradicat Azor d. lib. 5. cap. 14. q. 1. cuius ſententia vera videtur quando clericus ageret ſpolio contra laicum qui eũ beneficio ſpoliauit, ne tũc videtur poſſeſſorium beneficiale, contra Guil. Benedict. & Meno. ibi.

60 Dicitur in diffinit. beneficij † Propter diuinum officium competens. Nam beneficium datur propter officium cap. fi. de reſcrip. in 6. quod, vt inquit Card. Toletus li. 5. c. 76. in laudibus diuinis conſiſtit in ſacrificio miſſæ & ſacrorum adminiſtratione, non quod redditus dentur in pretium ſed in ſuſtentationem talium perſonarum, vt acuta ſibi prouidẽdi liberi Deo melius vacare poſſint in populi vtilitatem.

61 Et ex prædicta diffinitione, † & ex dictis apparet quomodo cognoſcatur beneficium Eccleſiaſticum. cognoſcitur enim ex ſequentib. 1. ex perſona prouidẽtis, quia eſt perſona Eccleſiaſtica. 2. ex perſona cui prouidetur, quia prouidetur ſoli clerico. 3. ex qualitate ipſius beneficij, quia habet aliquod ſpiritualitatis annexum, quia propter diuinũ officium datur beneficium, & quod detur in perpetuum. 4. ex modo prouidendi, quia debet prouideri pure, & ſine pacto, modo vel conditione, nec pro commodo temporali, alias eſſet ſimonia, vt latius per Calder. in c. in noſtra de reſcrip. & ibi Bellarm. q. 3. n. 10. & in cap. ſuper hoc renũ. n. 16. Anch. in reg. beneficium li. 6. Barbatia in cle. cauſam. §. quod ſi forſan de elec. à n. 27. Abb. conſ. 47. li. 2. Fel. in d. c. in noſtra n. 9. de reſc. Probum ad Monachũ in c. nullus de temp. ord. in 6. ex n. 2. Rebuf. de pacificis poſſeſſ. limit. 10. n. 344. alias. 287. Gigan. de penſio. q. 86. à n. 7 Corraſ. d. 1. p. c. 2. ad fi. Rochum Veronen. de viſit. verbo beneficia Eccleſiaſtica Meno. de præſumpt. lib. 6. præſump. 79. n. 6. Iacob. de Graffiis li. 1. c. 97. n. 3. Rotam in vna Firmana corã Cæſare de Graffis, quæ eſt Deciſ. eiuſd. 124. & 125. & 1 par. diuerſorum 508. & 509 in qua fuit reſolutũ. Eſſe benef. Eccleſiaſt. Eccleſiã, quæ eſt erecta authoritate Epiſc. & dotata, maxime ſi habet

onus ſpirituale annexum, quia tunc poteſt conferri perpetuo, non obſtante quod non conſtet de aliqua collatione, quia prædicti Doctores non requirunt, quod fuerit collata Eccleſiæ, ſed tantum quod ſit talis quæ non poſſit conferri Laico.

61 In vna tamen Volaterrana Capellæ. † 16. Nou.
1574. coram Illuſtriſſimo Seraphino Rota reſoluit: *Impetrantem debere ante omnia probare exiſtentiam beneficij impetrati, & quod ſit Eccleſiaſticum, & collatiuum, alias non dari vacationem*, Abb. d conſ. 47 num. 1. Calder. conſ. 4. de relig. domib. Fel. in d. cap. in natura, numer. 9. *& tenuit Rota in Hiſpalen. beneficij. 16. Iun. 1586. coram D. Oriolen, & ideo quia ibi nulla afferebatur collatio facta per Epiſcopum, vel ſedē Apoſtolicā capellæ impetratæ, quinimo pro parte confraternitatis docebatur de vltimo ſtatu, & eo quidem antiquiſſimo, quod* iuxta conſ. Decij 126. numer. 1. *in conſideranda qualitate beneficij ſolet attendi, ex quo agitur iſtam capellam tanquam ſimplex oratorium fuiſſe per longiſſimum temporis ſpatium rectam per confratres laicos, qui ad eorum nutum, & cum certo ſalario deputarunt capellanos, impetrationem eſſe inualidam.* Accedit Deciſ.
63 182. num. diuerſorum. p. 1. 5. vbi Rota † dixit. *Dictum Rebuf.* in pract. tit. quid ſit beneficium, numer. 8. *vbi voluit, dici beneficiū illam partē qua datur miniſtro Eccleſiæ, procedere ſi daretur in tit. perſonæ habili.* Et nouiſſime poſt hæc Gonçalez *ad reg. de menſib. gl. 5. à num.* 6. ponit prædictas qualitates, *de quibus, num.* 61. tanquam requiſita ſubſtantialia beneficij, & quod ſi illæ non concurrunt, non eſt beneficium quocunq; nomine nuncupetur, & allegat duas nouiſſimas Deciſ. Rotæ. in vna Vliſbonen. adminiſtrationis capellæ. 16. Ian. 1591. coram D. Pena, & in alia Hiſpalen. eremitorij. 4. Decem. 1596. coram D. Pamphilio.

§. I.

De beneficiis manualibus, & capellaniis, & præſtimoniis.

SVMMARIA.

NOn eſt de eſſentia beneficij eſſe perpetuum num. 56.
Regularia beneficia ſunt manualia, & ad nutum amouibilia niſi ſint curata aut electiua, num. 66. reſolutio Rotæ, num. 67. & 68. & ſunt, vere beneficia num. 69.
Beneficia ſecularia de ſui natura ſunt perpetua nu. 70. tamen per Papam non inferiorem poſſunt ad tempus concedi, n. 71. & ex fundatione poſſunt eſſe temporalia, & ad nutum amouibilia, numer. 72. licet Naua. contra, num. 73. qui tamen admittit poſſe eſſe temporalia per Papam ſeu immemorialem, num. 74.
Etiā ex conſtitutione, ſeu ſtatuto beneficia ſecularia poſſe eſſe temporalia, ſeu manualia, num. 75. licet Naua. contra, num. 76.
Beneficia manualia ſunt vere beneficia, & vt talibus in eis committitur ſimonia, num. 70. licet aliqui contra teneant, num. 78.
Poteſt dici eſſe de eſſentia beneficij quod ſit perpetuum ſaltim aptitudine, num. 79.
De beneficio manuali, & ad nutum amouibili facienda eſt intentio impetratione ſecundi num. 80.
Capellaniæ ad nutum amouibiles non ſunt beneficia vbi non inſtituuntur authoritate Epiſcopi, num. 81. ſecus ſi eſſent inſtitutæ eius authoritate, numer. 82.
Non tamen poterit quis ſacris ordinari ad titulum talis capellaniæ, nec alterius beneficij manualis, numer. 83. nam titulus debet eſſe perpetuus, num. 84.
Patronus capellaniæ etiam collatiuæ ita fundatæ vt ſit ad nutum amouibilis, poteſt ad nutum & liberam voluntatem abſque cauſa amouere capellanum, num. 85. toties quoties voluerit, nu. 86. nec poterit ordinarius deſtitutum tueri in ſua poſſeſſione, nu. 87.
In beneficiis manualibus poteſt fieri reuocatio ſine cauſa, malitia ceſſante, num. 88. non obſtante reg. de triennali, num. 89. quicquid alij dicant, nu. 90.
Si de facto quis ordinetur ad tit. capellaniæ ad nutum amouibilis non mutatur eius natura, nu. 91.
Ad titulum capellaniæ amouibilis non ad nutum, ſed ex iuſta cauſa, non poteſt quis ſacris ordinari num. 92.
Vicaria temporalis, ſeu ad nutum amouibilis, non eſt beneficium num. 93. Deciſ. Rotæ, num. 94.
Capellaniæ perpetuæ inſtitutæ authoritate Eccleſiaſtica ſunt beneficia ſine dubio, & obligāt ad horas, n. 95. reſolutio Rotæ, num 96. & tunc non tenet prohibitio teſtatoris, quod ordinarius non ſe intromittat in earum promiſſione, ſed ad ſolos laicos ſpectet. num. 97.
Ab adminiſtrat. in cura, & viſitat. iſtarū capellaniarum poteſt fundator excludere ordinarium niſi in caſu negligentiæ, nu 98. ſed non cenſetur excluſus ex eo quod in fundatione alicui committatur viſitatio, num. 99. nec contrarium cenſuit 5 S. cong. in quadam declarat. num. 100. licet in terminis breuis Pauli V. cenſeatur excluſus à viſitatione piorū operū de Oropeſa, nu. 101.
Capellaniæ etiam perpetuæ fundatæ, ſine authoritate ordinarij non ſunt beneficia, nec obligant ad horas nu. 102. 103. & 104. & in eis valet ordinatio fundatoris, quod ordinarius non ſe intromittat in earum prouiſione, n. 105. deciſiones Rotæ, n. 106. & 107.
Capellania in cuius primæua fundatione non interuenit ordinarij authoritas, poteſt poſtea per ordinarium erigi in beneficium, ſi non reluctatur fundatoris voluntas, nu. 108.
Quod verum eſt in capellaniis inſtitutis in vltima voluntate, num. 109. aut inter viuos, quarum effectus differtur poſt mortem, n. 110. Secus tamen in inſtitutis inter viuos, & ſtatur effectuatis, n. 111.
Ad titulum capellaniæ nō collatiuæ poteſt quis ordinari ſi eſt perpetua, tanquam ad titulū patrimonij, nu. 112.
Si apparet de vnica collatione, vel inſtitutione ordinarij, in dubio cenſetur capellania beneficium, n. 113. in dubio vltimus ſtatus beneficij attenditur. nu. 114.
Quando conſtat fundatorem noluiſſe facere capellaniam collatiuam, & beneficium, non videtur ſufficere fuiſſe collatā ſpatio 40. annorū, ſed quod requiratur immemorialis, num. 115. ſed contrarium tenetur, num. 116.
Præſtimonia, & præſtimoniales portiones ſunt beneficia, num. 117. & 118 quamuis aliqui contra teneant, & alij diſtinguant, nu. 119.
Gratia de beneficio ſimplici vacante per obitum. N. capit præſtimonium, nu. 120.
In expectatiua ad beneficium ſimplex, aut cum cura, vel ſine cura comprehenditur præſtimonium, niſi in certis caſibus, nu. 121.
In impetratione beneficij facienda eſt mentio de beneficiis obtētis, licet de facto, & de iure ad rē, niſi vbi impetrās ignorat, n. 122. 123. 124. & 125. & de præſtimoniis, n. 126. & etiam de beneficio incōpatibili vacaturo per aſſecutionē ſecundi, contra Gonçalez, nu. 127.

NOn eſt autem opus addere in diffinitione bene-
ficij *vt Nauar. d. q. 1. de* † *redditibus, num. 55. nu.* 65
4. & Doct. Sahagum. in d. c. fin. de ſequeſtratione poſſ. n. 20. & alij addunt, perpetuum in ſe ſaltem quo ad obtinentem, aut *vt Quintanaduennas d. li. 1. Eccleſiaſticor. cap. 3. & Duar. d. lib. 2. cap. 4. in perpetuum:* non enim
eſt de eſſentia beneficij eſſe perpetuum. † nam re- 66
gularia beneficia de ſui natura ſunt manualia, & ad nutum mouibilia niſi ſint curata aut electiua, *Caſſad. deciſ. 4. nu. 3. & deciſ. 12. num. 9. de præben. Achilles de*

Graſſis, deciſ. 242. ſeu noua de præben. numer. 3. & Rota deciſ. 772. & 778. par. 1. diuerſorum, Selua de benef. 3. par. q. 21 & 68. Rebuf. de pacificis poſſeſſ. à num. 529. alias 272. Coſmas in pragmatica ſanct. tit. de collatio. §. item placuit verbo perpetuis, Mandoſ. reg 3 cancell. q. 10 num. 5. & quæſt. 11. nu. 3. & eius filius Hor. Mandoſ. de priuil. ad inſtar. gloſſ. 6. num. 3. Flam. Pariſ. de reſignatione benef. lib. 11. quæſt. 3. numer. 81. Et poſt hæc viſus Gonçalez ad reg. de menſibus, gloſ. 5. §. 6. ex nu 6. & 58. Et Rota in vna Parmen. Prioratus 5. Iun. 1595. Co-
67 ram † D. meo Corduba Epiſcopo Pacen. in qua fuit dictum, *Quod in beneficiis manualibus non intrat reſeruatio, nec cadunt ſub reſeruatione,* Calder. conſi. 25. de præben. cum aliis, *& quod manualia præſumuntur omnia beneficia regularia, quæ nec ſunt curata, nec electiua,* Mill verbo beneficia regularia, Selua 3. par q. 68. Caſſad deciſ. 4. de præbend. Mandoſ. reg. 3. quæſt. 10. num. 5. & q. 11 num. 2. *& ad probandum quod ſit regulare ſufficit, quod ſit fundatum in Eccleſia Monachali, cum alias ibi ſecularis eſſe non poſſit* cap. fin. §. præcipimus de ſtatu Monach. Abb. conſ. 59. ad fin. lib. 2. *nec obſtat, quod ille per cuius obitum vltimo vacauerit eſſet ſecularis, quia non reſiſtentibus regularibus ſecularis ſimilia beneficia obtinere poteſt,* d. §. præcipimus.
68 † Rota etiam in Segumina Theſaurariæ, 29. April. 1596. Coram D. Orano *infra adducta, n. p. c. 5. nu. 181.*
69 Et certum eſt eſſe vere beneficia, & † ſic in eis cōmitti ſimoniam, & confidentiam. *Flam. Pariſ. de confidentia, quæſt. 16.* quicquid Duarenus *d. l. 2. cap. 4.* dicat Prioratus clauſtrales beneficiis non annumerari, quia perpetui non ſunt, & Quintanadu. *d. c. 23. nu. 12.* & Eman. Rodrig. *quæſtionum regul. 1. tom. q. 31. art. 2.*
Et beneficia ſæcularia quamuis de ſui natura, ſeu
70 proprietate ſint † perpetua *ca. præcepta. 55. diſt. cap. ſatis peruerſum. 56. diſt. cap. ſanctorum. 70. diſt. cap. vnic. de capellis monach. in ſexto, & ibi gloſſ. verſ. perpetui, Abb. in ca. 2. de arbitris notis 1. Caſſad. d. deciſ. 4. num. 2. & d. deciſ. 12 nu. 9. Felin. in d. cap. in noſtra num. 9. de reſcrip. Probus in d. ca nullus, num. 17 de tempor. ordin. in ſexto, & alij relati ſupra num. 61. & Mandoſ d. q. 11. Flam. d. q. 3. num. 92. Gonçalez ſup. num. 7. & alij,*
71 *tamen* per Papam licet non † per inferiorem poſſunt ad tempus concedi, *cap. ſi. gratioſe, de reſcrip. in ſexto, vbi Doct. gloſſ. in d. cap. vnic. Felin. ſupr. & in c. ſi. de iudic. nu. 6. Probus ſup. Selua d. q. 21. Rebuf. in praxi, tit. requiſita ad collationem n. 13. & 14. Mand. d. q. 11. n. 5. Flam. Pariſ. de confiden. q. 18. n. 4. & alij.* Et ex fun-
72 datione † beneficia ſæcularia poſſunt eſſe temporalia, & ad nutum amouibilia, *Lapus allegatione 67 ſeu 66. n. c. Mand. reg. 34 q. 11. Gonçal. ſup. n. 8.*
Quamuis Naua. *conſ. 5. de præben. & conſ. 8. de iure*
73 *patr. num. 7.* † dicat capellaniam ſic fundatam etiam authoritate Epiſcopi non eſſe beneficium, qui ta-
74 men. *d. conſ. 8. n. 10.* † admittit beneficia ſpiritualia poſſe eſſe ſeu fieri temporalia per Papam ſeu conſuetudinem immemorialem.
Et etiam ex conſtitutione ſeu ſtatuto beneficia
75 † ſæcularia poſſunt eſſe temporalia, ſeu manualia, & ad nutum amouibilia, *Lapus allegatione. 9. Caſſad. d. dec. 12. num. 9.* quod tamen non videtur procedere in
76 curatis *ex d. ca. vnico.* † quamuis Nauar. *conſ. 9. de officio ord. & 17. de præben.* dicat quod per ordinationem qua capellania perpetua fit ad nutum amouibilis definit eſſe beneficium.
77 Et beneficia manualia eſſe vere † beneficia, & vt talibus in eis committi ſimoniam tradit Flam. Pariſ. *d. quæſtion. 18. de confiden.*
78 Et ita tenendum eſt quamuis † Staphileus *de literis gratia. 9. forma expectatiuarum nu. 29.* & Gambarus *de officio legati. lib. 4. Rubrica. 1. n. 1.* Lud. Gom. *de expectatiuis, n. 94.* P. Greg. *de benef. c. 11. n. 12.* & Zerola *in praxi Epiſcopali. 1. par. ver. beneficium. §. 1.* dicant beneficia manualia non eſſe vere, & proprie beneficia, quia nō ſunt perpetua, *& Gonçalez ſ. n. 21. & 59.*
Poteſt etiam dici eſſe de eſſentia † beneficij quod 79
ſit perpetuū ſaltim aptitudine, qualia ſunt manualia, quæ poſſunt eſſe perpetua, vt in d. Seguntina theſaurariæ, vbi quod ad eſſe beneficij Eccleſiaſtici requiritur, quod eius titulus ſit ſaltim aptitudine perpetuus.
Vnde infertur de beneficio manuali, & ad nutum
†amouibili, quod habet impetrans faciendā eſſe mē- 80
tionē in impetratione ſecūdi *Cald. conſ. 9. de reſcrip. Fel. in d. c. in noſtra cor. 19. Ripa in cap. ad aures de reſcrip. n. 12. Selua 3. par. q. 11. n. 8. Rebuff. de nominatio. q. 9. n. 27. alias. 25. Meno. de arbitr. caſu. 202. n. 46.* & Rotam *d. Seguntina theſauraria* velit nouiſſime Vuameſius conſil. 228.
Secundo infertur, capellanias quæ † ſunt ad nutum 81
amouibiles, nō ex eo dicendas eſſe non eſſe beneficia proprie, quia ſunt amouibiles, *vt inquiunt Staphil. & Naua. ſup. & Auent. in dictionario verſ. beneficios, ſed* quia hæ vt plurimū non inſtituuntur autoritate Epiſcopi, vt ſint ſpirituales, & inter bona ſpiritualia cōputentur, ſed veluti ſalaria, & ſtipendia: Si tamen ali-
quę eſſent ſic inſtitutæ, & erectæ authoritate † Epi- 82
ſcopi, vt eſſēt ſpirituales, & collatiuæ, vere eſſent beneficia, & obligarēt ad horas canonicas, quāuis enim ille non eſſet beneficiarius perpetuus, tamen pro eo tēpore, vere haberet ius ſpirituale ad percipiendos fructus capellanię, & ratione talis capellaniæ, gauderet priuilegio fori, licet eſſet tantū in minorib. conſtitutus, ſeu clericus primæ tonſuræ, *iuxta decretum Concilij, ſeſſ. 23. de refor. cap. 6.* & quod beneficiū manuale, & reuocabile ad nutum, & voluntatem conferentis, obliget ad horas tradit Açor *lib. 10. cap. 4. quæſt. 2.*
Non tamen poterit quis ad ſacros † ordines pro- 83
moueri, ad titulū talis capellanię ad nutū amouibilis, quantūuis ſit collatiua nec alterius beneficij manualis, *Mayol. de irregular. lib. 4. c. 15. n. 4. Salcedo in prac. crim. Bernardi Diaz c. 18. n. 8. Fla. Pari. cōmune dicens de reſignatione benef. lib. 2. q. 6. n. 2. & 3. Zerola in praxi Epiſcopali 2. par. ver. dimiſſoriæ ſub. §. 9. Marcus Ant. Genuen. in praxi Archiepiſcopali curiæ Neapol. cap. 81. ſub. n. 2. Enriquez in ſum. lib. 10. c. 17. §. 3. Man. Rodrig. in ſum. 2. to. c. 15. n. 12. P. Ledeſ. in ſum. 1. par. de Sacram. ordinis c. 7. 11. cōcluſione Zechus de repub. Eccleſiaſtica ca. de clericis ſub. n. 7. verſ. 84. & Sairus de cenſuris lib.*
4. c. 14. n. 20. titulus n. ad quē quis ſacris † ordinib. or- 84
dinatur debet eſſe perpetuus, tam ex parte dātis quā recipientis, *vt colligitur ex S. Conſilio Triden. ſeſſ. 21. de refor. cap. 2.* capellania autem etiam collatiua ita fun-
data vt ſic † amouibilis ad nutū patroni, poteſt pa- 85
tronus ad nutum ſuum, & liberā voluntatē, id enim importat verbum, ad nutum, *Fel. in c. per tuas de maior. & obed. n. 3. ad fi. Mandoſ. d. reg. 34. q. 11. & Rota. d. Deciſ. 778 par. 1. diuer.* & patet ex ipſa ſignificatione vocabuli, quod accipitur pro volūtate, *Calep. verſ. abnuo, & alia dictionaria,* & verbum voluntas, importat liberam, & abſolutam voluntatem, & non regulatam. *Fel. in cap. 1. de conſtit. ſub num. 51. verſic. & ſi dicatur cōmittimus voluntati tuæ Iaſ. in l. ſi ſic. ff. de legat. primo à num. 27. Meno. de arbitr. lib. 1. quæſt. 7. à numer. 2. qui alios referunt* abſque aliqua cauſa amouere capellanum, aliumque ponere ſeu præſentare *Lamber. de Iure patr. 1. par. 1. lib. quæſt. 9. ar. 1. num. 71. & art. 2.* qui
quamuis *d. art. 2. n. 15.* id admittat † pro prima vice 86

duntaxat, procedet tamen toties quoties voluerit
patronus, quia ita eſt de intentione diſponentis: ea-
demque ratio militat in vlterioribus vicibus quæ in
prima, nec eſt maior ratio de vno capellano ac de a-
lio, ita Io. Gutier, pract. quæſt. li. 3. quæſt. 11.

Qui etiam ait quod non poterit ordinarius deſti-
87 tutum † tueri in ſua poſſeſſione pro quo facit quod
vt fuit dictum in vna Elboren. diſtributionum. 29.
Mar. 1599. coram D. meo Corduba, poſſeſſio, ad tem-
pus, illo elapſo nõ dicitur amplius poſſeſſio, ex natu-
ra temporis limitati l. amperator de poſtulando. l. ſtatu-
liberi. §. ſtichum. ff. de lega. 2. & poſſeſſio data per tem-
pus limitatum, vel vt aliquid adimpleatur, ceſſat illo
impleto vel tranſacto tempore, Decianus conſ. 108.
nu. 19. to. 3 & poſſeſſio quam habet huiuſmodi capel-
lanus, amouibilis eſt, ad tempus ſcilicet, donec amo-
ueatur, ſeu dum non amouetur, vel reuocatur.

88 Et quidem in beneficiis manualibus, † & ad nu-
tum amouibilibus, poteſt fieri reuocatio ſine cauſa,
malitia ceſſante Card. in clem. 1. §. præmiſſa, num. 4. de
ſupplen. neglig. prælatorum. Decius in cap. ad noſtram, n.
23. de confirmat. vtili. Coſmas d. tit. de collatio. §. item pla
cuit ver. perpetuis. Selua. 3. par. quæſt. 68. in fi. Naua cõ-
men. 2. de regular. nu. 65. Man. Rodriguez quæſt. regul.
1. to. quæſt. 34. ar. 9. licet contrarium dicat ar. 2. Açor vbi
ſ. & fuit tantum in vna Burgen. amotionis magiſtri
capellæ 11. Decem. 1581. coram D. Blancheto & in d.
Deciſ. 778. par. c. diuerſorum Gonçalez ſup. à nu. 46.

89 Nec in eis procedit regula de † triennali quomi-
nus poſſint amoueri Rebuſ. de pacificis poſſ. limitatio-
ne 6. num. 329. alias 272. & ſeq. Mando. d. reg. 34. qu. 11.
Mohed. Dec. 10. de cauſſa poſſ. Rota Dec. 759. n. 7. par.
11. diuerſ. & Gonçalez ſup. n. 16. quicquid alij dicant &
90 alias † Boerius, Deciſ. 149. Capicius Deciſ. 19. & Ber-
gos de paz. conſ. 21. n. 5. & quamuis Zauallos in ſuis cõ-
munibus contra communes quæſt. 425. in fi. cum Guti-
errez d. quæſt. 11. num. 6. dicat in capellania ad nutum
patroni, vel Epiſcopi conceſſa, quod ſine cauſa aufer-
ri non poteſt, & ita pluries vidiſſe iudicatum, cum ta-
men Gutierrez d. q. 1. contrarium teneat.

Et ſi de facto quis ordinetur ſacris ordinibus, ad
91 titulum capellaniæ ad nutum † amouibilis, non ex eo
mutabitur eius natura ſeu qualitas, maxime ſi id fiat
ſine expreſſo conſenſu patroni: nec enim põt ordina-
rius etiam cum conſenſu patroni tollere qualitatem
fundationis, cum ſit in fauorem Eccleſiæ, & vt melius
ſeruiatur beneficio, vt alias dicetur. 7. par. c. 1. à n. 102.

92 Quinimo etiam ad titulum † capellaniæ amouibi-
lis non ad nutum ſed ex iuſta cauſa, vt ſi capellanus
non bene ſeruiat vel alias, non videtur quis poſſe ſa-
cris ordinari, quia adhuc talis capellania nõ eſt per-
petua cum poſſit amoueri ex cauſis in iure non ex-
preſſis.

93 At vicaria temporalis ſeu ad nutum † amouibilis
non eſt beneficium, nec titulus beneficialis; quia nõ
confertur in titulum, ſed eſt ſimplex ſalarium ſeu ſti-
pendium Calder. conſ. 9. de reſcrip. n. 2. Rebuf. de nomi-
natio. quæſt. 14. num. 62. & in praxi tit. de diſpenſ. ratio
ne ætatis, verbo, vel earum perpetuæ vicariæ, & ſentit
Flores de Mena q. 10. n. 26. vbi ait q nominatio vica-
riorum ad nutũ amouibiliũ, pertinet ad prælatum ſeu
prælatam monaſterij, cui beneficium vnitum eſt,
& Epiſcopus ſolũ debet approbare & admittere &
licentiã adminiſtrandi ſacramẽta dare. ſi vicarius ido
neus inuẽtus fuerit, quẽ poteſt examinare, neq; vlla a-
lia requirit. collatio aut inſtitutio, & q ſic nouiſſime
declarauit. S. cong. concil. vt vidit in publico inſtru-
mẽto ex Roma miſſo, & poſthac late tradit Gonçalez
gloſſ. 5. §. 3. à numer. 35.

Et fuit reſolutum in vna Salamantina † vicariæ 15. 94
Mar. 1596. coram illuſtriſſimo D. Blancheto, vt in
ſeq. Dec. Reſolutum fuit non intrare gratiam Io. Perez,
& eſſe dandum mandatum de manu tenendo Abbati,
huiuſmodi enim Vicariæ ad nutum amouibiles, non ſũt
tituli beneficiales, nec impetrabiles Rota Dec. 2. de ex-
ceſ. prælatorum in nouis, non facta mentione manuali-
tatis Caſſ. ad. Dec. 4. de præben. Caldes. conſ. 26. eo.
tit. Si moneta Dec. 30. part. 2. quod autem vicaria de
qua agitur ſit talis, apparet per vnionẽ factam à Fel. re-
cord. Pio 4. huius beneficij monaſterio, in qua datur fa-
cultas apponendi vicarium monachum, ſeu ſæcularem,
ad nutum amouibilem, cum decreto irritante & clauſu-
la ſublata. Cui facultati accedit alia conceſſa per conſti-
tutionem Fel. record. Pij 5. n. 46. & fuit reſolutum in 8.
Cong. Concilij. Nõ obſtat nominatio abbatis facta de vi-
cario perpetuo ã 10. 1577. primo quia Abbas non potuit in
hoc præiudicare Eccleſiæ Vital. in clem. n. 1. 56. & 57. de
off. vicarij, neque etiam in poſſeſſorio, non ſolum propter
proteſtationem factam in ipſa nominatione, per quam cẽ-
ſetur præſeruatum omne ius monaſterij. l. ſi debitor §. 1.
quib. modis pignus vel hypotheca ſoluitur, ſed etiam
quia facto ſuo Eccleſia à poſſeſſione non cecidit. Inn. in c.
in literis, de reſtitutione ſpolia. Deciſ. 1. eo. ti. in no-
uis idque multo magis quid in hac vltima vacatione
fuit ſuſpenſum per ordinarium decretum deputationis
vicarij perpetui, & permiſſum abbati, quod poneret ad
nutum amouibilem, nec applicantur quæ deducuntur de
vltimo ſtatu, qui probato anteriori, prout hoc caſu opor-
tet probare poſteriorem ſpatio 40. annorum Rota Dec.
2. num. 1. de præben. in nouis, Feli. in cap. in noſtra,
n. 43. de reſcrip. vide dicta. 11. par. cap. 2.

Cæterum capellaniæ perpetuæ nulli dubium eſt
quin ſint beneficia † Eccleſiaſtica, quando ſint inſti tu- 95
tutæ, & erectæ authoritate apoſtolica, vel ordinaria,
vt ſint ſpirituales, & beneficia Eccleſiaſtica quæ di-
cuntur capellaniæ collatiuæ, & conſequenter obli-
gant ad horas canonicas, glo. 1. in clem. 2. de decimis in
fi. Rota Deciſ. 11. de iure patr. in antiquis. Feli. in ca. ex
parte. 2. nu. 2. de reſcrip. & conſ. 41. & 45. Decius conſ.
210 numer. 4. Guido Papa Deciſ. 187. Selua de benef. 1.
par. q. 3. nu. 101. Bellezinus de charitatiuo ſubſidio q. 73.
Rebuf. in praxi t. ſæculare beneficium quotuplex, n. 14. &
15. & de pacificis poſſ. à n. 102. alias. 87. Sarnen. in reg. de
annali quæſt. 20. vbi Mando. qu. 17. Bermon. de publicis
concubinariis verbo Papa num. 5. Auend. in dict. ver.
beneficios M. A. Marſil. Columna de eccleſ. redditibus
cap. 14. num. 2 Fuſcus de viſitatione lib. 2. cap. 11. nu. 2.
Salcedo in pract. crimin. Bernardi Diaz cap. 8. n. 9. A-
cenedo in l. 1. tit. 4. lib. 1. recop. n. 7. Solis de cenſibus lib.
2. cap. vlt. n. 15. Zauallos quæſt. 693. n. 19. A. Rochus de
viſitatione ver. capellanias Zerola in praxi epiſcopali. 1.
par. ver. beneficia §. 1. ad fi. & 2. par. eod. ver. §. 10. &
ver. capellania, & Naua. de oratiõe c. 20. n. 17. Io. Medi.
de oratione. q. 7 Corduba in ſum. q. 186. pun. 3 verſic. li.
5. Lud. Lopez inſtruc. conſc. 1. to. capit. 244. ad fin. & 2.
toto c. 105 Man. Rodrig. in ſum. 1. to. c. 140. Vega in
ſum. 1. par. c. 128. caſu 13. verſiculo quinto Io. Bapt. Corra-
dus in reſpõſis caſuum conſc. q. 240. in additione Açor.
li. 10. ca. 3. q. 5 & P. Ledeſ. in ſũ. ſecunda par. tract. 9. c.
4. 6. conc. 7. diffi. & nouiſſime poſt hæc Gonçalez gl. 5. n. 68

Vnde in vna Burgen. Iuriſdictionis. 8. Iun. 1587.
coram † D. Seraphino fuit reſolutum: Verba concor- 96
dia inter clericos ſeu preſbyteros perpetuo beneficiatos
Eccleſiæ comprehendere omnes beneficiatos etiam ca-
pellanos ex proprietate verborum.

Et tunc non tenet prohibitio † teſtatoris quod 97
ordi-

ordinarius non ſe intromittat in earum prouiſio-
ne, ſed ad ſolos laicos ſpectet, nec pœna adiecta ex
cap. 2. 10. quæſt. 1. Rota Deciſ. 10. de teſtam. in antiquis.
Ripa in leg. nemo poteſt. ff. de lega. 1. numer. 127. & 129.
Lamber. de iure patr. 1. par. 1. lib. art. 10. & 105. Mando.
de ſignatura gratiæ tit. de exemptio. verſi. amplio etiam
Couar. in 4. 2. par. cap. 3. §. 1. numer. 20. & in cap. tua de
teſtam. nu. 8. Greg. Lopez in l. 1. tit. 15. par. 1. verſ. dote
Fuſcus vbi ſupra à num. 12. ad 15. Io. Gutierr. in Rep. d.
l. nemo poteſt ex num. 499. Spino de teſtam. gloſſ. 4. à nu.
93. & nu. 93. & Gonçalez ſup. nu. 42. & alij, quicquid
dicat Menchaca de ſucceſſionum creatione §. 7. n. 17. cu-
ius opinionem ſaluat Gonçalez à numer. 46. intelli-
gendo eam in ſecundo caſu, quando in fundatione
nulla interuenerit authoritas Epiſcopi, & capellania
non eſt reuera beneficium Eccleſiaſticum, vel quan-
do licet Epiſcopi authoritas interueniat, ipſemet E-
piſcopus in ipſa fundatione conſenſit d. conditioni,
ſed certe ſi authoritas Epiſcopi interuenit ad eri-
gendum capellaniam in titulum, & creandam be-
neficium, d. conditio non valet etiamſi Epiſcopus ei
in ipſa fundatione conſentiat. ex allegatis ſi vero con-
ſtat fundatorem nolle facere beneficium, & capella-
niam collatiuam, valebit d. conditio ſine interueniat
authoritas, & conſenſus Epiſcopi, ſiue non: nam et-
iam ſine conſenſu Epiſcopi, poteſt inſtitui capella-
nia non collatiua, & alia opera pia quicquid dicat
Gonçalez, num. 48. de quo infra.

98 Quamuis ab adminiſtratione, cura, † & viſita-
tione iſtarum capellaniarum etiam collatiuarum, be-
ne poſſit fundator excludere ordinarium, ex S. Conci-
lio. Trid. ſeſſ. 22. de reformatione cap. 8. & 9. niſi in ca-
ſu negligentiæ cap. tua. de teſtam. vt ſæpe cenſuit S.
Cong. Concilij, & ex eius voto ita nouiſſime decla-
rauit S. D. N. Paulus 5. die 7. Apr. 1606 in cauſa A-
bulen. pro Comite de Oropeſa, contra Epiſcopum,
vt in eius breui ſub annulo piſcatoris. Sed non cenſetur
99 excluſus à viſitatione, ex eo quod in fundatione † ali-
cui committatur viſitatio, vt alias cenſuit ead. S.
Cong. Concilij in vna Abulen. viſitationis hoſpitalis
100 de Olmedo contra † Priorem Monaſterij de la Me-
jorada. Nec contrarium poſtea cenſuit S. Cong. in
alia declaratione ad inſtantiam d. Prioris facta, &
confirmata per Breue Clem. 8. datum die 22. Aug.
1600. quia cum narratum fuiſſet quod in fundatione,
& dotatione d. hoſpitalis ſpecialiter cautum eſt, quod
per d. priorem & non per alium ipſum hoſpitale vi-
ſitari & adminiſtrari deberet. ſolum ibi dicitur iuxta
declarationem alias in d. cong. factam decreto d. cap.
8. non eſſe ſublatam fundationem.

Licet in terminis d. breuis S. D. N. Pauli V. cen-
101 ſeatur excluſus † Epiſcopus à viſitat. hoſpitalis, &
collegij aliorumque piorum operum D. Fran. de
Toledo Proregis Indiarum ex eo quod fundator
eorum curam, & viſitationem Comiti de Oropeſa
patrono ab eo deputato committit, præmittens id
facere quia Epiſcopi Abulen. non ſolent ſe perſona-
liter conferre ad oppidum de Oropeſa, & propter
plures occupationes, & obligationes eorum.

At capellaniæ etiam perpetuæ fundatæ & ordi-
102 natæ † ſine autoritate ordinarij, quæ non ſunt ab eo
approbatæ, & ſpiritualiſatæ, non ſunt beneficia Ec-
cleſiaſtica, nec ab ordinario conferri poſſunt, ſed ſunt
ſub pia diſpoſitione fundatoris, & eius hæredum ſeu
ſucceſſorum, qui poſſunt tales capellanias donare ſi-
ne Epiſcopo quibus voluerint dummodo ſint ido-
nei iuxta diſpoſitionem fundatoris. Ita Guido Papa
d. deciſ. 187. Rebuff. de pacificis poſſ. n. 349. alias, 287.
verſ. & ideo, P. Greg. de benef. cap. 11. nu. 10. Naua. conſ.
5. & 7. num. 1. de præben. Ant. Valaſcus conſulta. 80.
num 12. & 13. par. 1. Rochus, & Azor vbi proxime,
quamuis de iure non poſſe ſtare dicat Zerola ſup. &
quod capellaniæ ſeu capellæ non ſint beneficia Ec-
cleſiaſtica niſi ſint per † Epiſcop. ordinatæ & ap- 103
probatæ, tradunt Feli. Rebuffus, Bermon Salcedo
& alij relati ſup. num. 95. & Spino ſup. nu. 42. † & 104
Naua Corduba, Lud. Lopez Man. Rodrig. Vega,
Corradus, & Azor ibi citati inquiunt quod capella-
niæ inſtitutæ à ſolis teſtatoribus vel donatoribus ci-
tra autoritatem Papalem vel Epiſcopalem, non ſunt
collatiuæ, nec beneficia, neque obligant ſuos poſſeſ-
ſores ad horas Canonicas, & prædicta ſequitur poſt
hæc Gonçalez ſupra à num. 20. qui tamen male ait
num. 35. cum Pariſio conſ. 34. lib. 4 quod Epiſcopus
non habet in talibus capellaniis ius viſitandi, quod
non eſt verum: nam quamuis non ſint beneficium,
ſunt tamen opus pium, & ſic poſſunt ab Epiſcopo
viſitari; niſi aliud in fundatione cautum ſit, vt in d.
cap. 8. & 9 Concilij ſeſſ. 22. de refor. & ita videtur ſen-
tire idem Gonçalez inferius, num. 45.

Vnde apparet in huiuſmodi † capellaniis valere 105
ordinationem fundatoris ſeu teſtatoris, quod ordina-
rius non ſe intromittat in earum prouiſione, ſed ad
ſolos patronos ſpectet vt in informatione, ſeu diſcur-
ſu poſito. par. Deciſionum diuerſorum poſt Deciſionem
310 num. 3 & male agere ordinarios qui faciunt inſti-
tutionem, & collationem de capellaniis contra vo-
luntatem fundatorum & teſtatorum, qui noluerunt
eas eſſe collatiuas, moti aliquando, ne imponatur eis
ſubſidium, bonis & redditibus Eccleſiaſticis imponi
ſolitum, nec eſt in ipſorum ordinariorum poteſtate
illas facere collatiuas, & erigere in beneficia Eccle-
ſiaſtica contra teſtatorum voluntatem etiam de con-
ſenſu patroni, ad clem. quia contingit. verſic. cum ta-
men ea, de relig. domib. & quæ tradit Mando. in reg. 34.
qu. 11. num. 2. ita Spino. d. num. 42. & Humada ad Greg.
Lopez. d. l. 1. tit. 15 par. 1. gloſ. 6. & Canallos qu. 28. 2. nu.
13. 28. & 29. dicẽs quod ita ſeruatur in Cancellaria Pin-
ciana, & Azor & Gonçalez ſup. à num. 44. & ita et-
iam tenet Rota vt in Deciſionibus ſequentibus.

Salernitana oratorij. 13. Mar. 1559. coram D. Quiroga.

TEſtator legauit nonnullos † hortos cuidam presbyte- 106
*ro Maſello cum onere celebrandi miſſam qualibet
hebdomata in Eccleſia B. Mariæ, & poſt mortẽ eius vo-
luit vt hæredes teſtatoris eligant alium ſacerdotem, cui
concedant illa bona per annos decem & non vltra, cum
prædicto onere, & ſucceſſiue alius eligatur poſt dictos de-
cem annos. Nunc quia reperiebatur hoc tanquam bene-
ficiũ ſæpius fuiſſe impetratum, hæredéſq; teſtatoris impe-
diebantur eligere ſacerdotem* ex reg. de triennali, *du-
bitatum fuit an prædicta reg. illis obſtarent. Rota reſpon-
dit ſecundum ea quæ proponebantur, non eſſe locum reg.
de triennali, cum hoc non ſit beneficium, ſed oratorium
priuatum, in quo non adfuit conſenſus Epiſcopi, ideoque
non potuiſſe impetrari vt beneficium, nec conferri in titu-
lum* Abb. in cap. fi. de cenſibus Bald. conſ. 5. in tertio,
*& ſi aliter fuit impetratum, gratia fuit ſurreptitia, nec
conſideranda* Deciſ. conſ. 548. col. 1. Fel. conſ. 41. col.
1. & 2. *Quamuis autem non ſit beneficium eſt tamen ſer-
uanda voluntas teſtatoris, quo ad ea quæ reliquit, iuxta
eius diſpoſitionem* Feli. d. conſ. 41. num. 6. & ſeq. Card.
conſ. 83. *hæc autem firmata ſunt circumſcripto vltimo
ſtatu. & nonnullis aliis de quibus in facto.*

Salamantina capellaniæ 23. Mart. 1583. coram D. Seraphino.

107 DVbium habet duas inſpectiones,† quarum altera
eſt, an teſtator voluerit erigere beneficium Eccleſia-
ſticum, altera quiſnam ſit præferendus Hieronymus an
Fran. Quantum ad priorem Domini inclinabant, quod
noluit teſtator erigere beneficium Eccleſiaſticum, cum
velit, quod huius capellaniæ prouiſio ad ſolos laicos ſpe-
ctet, qui obtinebunt maioratum quod fieri non poteſt, non
enim loquitur de præſentatione, ſed de prouiſione & ma-
nifeſtius ex quo vult, quod nec Papa nec alius quiſpiam
ſe intromittat in huiuſmodi prouiſione, ex quibus appa-
ret noluiſſe erigere beneficium, cum id ſine canonica in-
ſtitutione à quoquã obtineri non poßit, cap. beneficiũ de
reg. iuris in ſexto: quod etiã confirmatur, ex eo quod in
euẽtum quod aliquis ſe intromiſerit, reuocauit legatum.
nam ſi eſſet beneficium, fieri non poſſet, & non eſt præſu-
mendum, quod elegerit viam per quam voluntas ipſius
impugnari poßit. l. 3. de militari teſt. Anchar. conſ. 197.
num. 7. Rota deciſ. 10. de teſtam. antiquis, & licet vo-
cet capellaniam tamen intelligendum cum his qualitati-
bus quod fieri poteſt, vt per Sarnen. de annali q. 20. &
de valore q. 4. quantum ad ſecundam inſpectionem, do-
mini dixerunt præferendum eſſe Hier. quia eo inſtante,
& iudicialiter agente capellania iſta fuit in eſſe deducta,
& voluntas teſtatoris impleta, quam hæres exequi ne-
gligebat. ideo cum ſit impari gradu, cum Fran. & plus
illo contulerit, & ſuſpecta ſit concluſio inter patrem &
filium, & concurrant etiam aliæ qualitates in Hier. eſſe
gratificandum vt per Lamber. art. 16. 5. q. princip. 3. p.
2. lib. neque obſtat, quod in his non poßit ſe intromittere
ordinarius, quia eſt caſus omiſſus à teſtatore, nempe pro-
pter negligentiam hæredis, quæ facit vt ſaltem pro illa
vice ius deuoluatur ad ſuperiorem cap. ſi vero de iu-
re patr. gloſſ. in cap. 1. de off. cuſtodis, & cap. ea quæ
de off. Archid. & regulariter Epiſcopus eſt executor vl-
timarum voluntatum ad piam cauſam clem. 1. de teſta.
& in Concilio Triden. ſeſſ. 22. cap. 8. de refor. non
obſtat, quod Franciſcus ſit pauper, quia habet patrem
diuitem, qui eum alere tenetur, & ideo concluſam ſen-
tentiam ordinarij in hac parte eſſe confirmandam.

108 Salcedo tamen vbi ſup. ait illud iure † defendi poſ-
ſe, quod licet primæua capellaniæ fundatione, non
interuenerit ordinarij authoritas, ſi tamen non re-
luctante fundatoris voluntate poſtea capellania in
Eccleſiaſticum beneficium fuerit erecta, nempe per
collationem, & canonicam inſtitutionem fundato-
ris, conſanguineus, vel alius, qui ad eam vocatus eſt,
eius nomine, & tit. ordinari poterit, & ita receptum
eſſe abſque controuerſia, & ſic tenet Salcedo, capel-
laniam in cuius primæua fundatione non interuenit
ordinarij authoritas poſſe poſtea per ordinarium e-
rigi in Eccleſiaſticum beneficium, ſi non reluctatur
fundatoris voluntas & ſequitur Zauallos ſup. numer.
29 facit Deciſ. Rotæ. 1122. lib. 3 par. 3. diuerſorum, quam
refert Gonçalez ſup. à num. 58. quod verum eſt in ca-
109 pellaniis inſtitutis in vltima voluntate† in quibus nõ
ſolet interuenire authoritas, & erectio ordinarij, ni-
ſi poſt mortem teſtatoris quando effectum ſunt ha-
bituræ, & teſtator inſtituendo capellaniam ſimplici-
ter, videtur velle inſtituere beneficium Eccleſiaſti-
cum niſi aliud conſtet, Zauallos dicto numer. 29.

110 Præcedit etiam ead. ratione† in capellaniis inſti-
tutis inter viuos etiam irreuocabiliter, quarum effe-
ctus differtur poſt mortem.

In capellaniis vero inſtitutis inter viuos & ſtatim
111 effectuatis per poſitionem † capellani, non videtur
procedere, ex quo enim fundator non requiſiuit au-
thoritatem ordinarij, non videtur velle facere bene-
ficium Eccleſiaſticum, ſed capellaniam non collati-
uam, & ſic erigere eam poſtea in beneficium Eccle-
ſiaſticum, eſſet alterare diſpoſitionem, & volunta-
tem fundatoris. Et idem cenſeo, in capellaniis in qui-
bus dicitur quod capellanus ponatur per patronos
contra d. Dec. 1122. factam per maiorem partem.

Aduertendum autem eſt quod licet ad titulum
† harum capellaniarum non collatiuarum, non poſ- 112
ſit quis ordinari tamquam ad titulum beneficij, Sal-
cedo ſup. & Spino. d. nu. 42. & Gonçalez num. 31. tamen
poterit ordinari ad titulum earum ſi ſunt perpetuæ
tamquam ad titulum patrimonij iuxta. d. capit. 2.
concilij ſeſſ. 21. de refor.

Rurſus aduertendum eſt, quod ſi appareat de vna 113
collatione vel inſtitutione ordinarij, in dubio cenſe-
tur capellania beneficium, Rebuf. de Pacificis poſſ. d.
nu. 349. facit deciſ. Rota. 106. nu. 1. 2. & 3. par. 2. diuerſ.
& Dec. creſcẽ. 12. de probatio. vbi habetur ſufficere ꝓ-
bare ſtatum beneficij, & de eo tanquam de beneficio
fuiſſe factas collationes per ordinarium, & effectum
ſortitas, vt latius in Dec. nam in dubio vltimus † ſta- 114
tus beneficij attenditur, ſecus in claris vt fuit reſo-
lutum in vna Compoſtellana Prioratus. 17. Martij
1597. coram D Lita & fauet Gonçalez ſup. à nu. 50.

Nec in claris quando conſtat fundatorem noluiſ-
ſe, † facere capellaniam collatiuam, & beneficium 115
ſufficiet fuiſſe collatum vt beneficium ſpatio. 40. an-
norum, vt habeatur pro beneficio, quamuis contra
teneat † Azor. ſup. ſed requiretur tempus immemo- 116
riale ad cap. 1. de præſcrip. in 6. iunct. auth. de nuptiis,
§. diſponat itaque. ſed eo non obſtante vera videtur
ſententia Azorij ex cap. cum de beneficio de præben. in
6. & ibi notatis, & infra dicendis 7. par. cap. 7. à n. 34.
& d. ca. 1. loquitur vbi eſt ius commune contrarium,
non lex priuata fundatoris.

Tandem de præſtimoniis, & præſtimonialib. por- 117
tionibus, quæ ex inſtitutione nullum ſeruitium in
Eccleſia habere ſolent, dicendum eſt abſolute eſſe
beneficia Eccleſiaſtica: nam omnia præſtimonia, præ-
ſertim in Hiſpania communiter ſolis clericis confe-
runtur, & dantur in titul. perpetuum beneficij, & ſic
habent annexum onus ſpirituale, ſcilicet recitandi
horas canonicas, cap. fi. de conceſſ. præben. in 6. vbi præ-
ſtimonia connumerantur inter beneficia Eccleſiaſt.
& ita tenent Hoſtien. in cap. poſtulaſti de reſcript. Ol-
dra. conſ. 81. numero 2. & 3. & conſ. 140. numero. 1. 2. &
6. Abb. conſ. 47. numero 1. parte 2. Mil. in rep. ver. be-
neficij appellatione continentur præſtimonia. Pauinus de
officio. & tot. capituli Sede vac. 1. q. 2. par. num. 5. Hier.
Paulus in pract. cancell. in notab. ſuper vacantibus non
reſeruatis, verſic. beneficij appellatione ad fi. Rebuf. in
praxi ti. ſæculare beneficium quotuplex, nu. 15. Mandoſ.
in reg. 34. q. 12. n. 3. & de monitoriis. q. 60. nu. 32. Naua.
de oratione cap. 21. num. 9. Sandoual. de officio canonico
5. p. c. 5. Cuchus in inſtitutis maio. lib. 5. tit. 7. n. 11. Mar-
ſil. Columna de eccleſ. redditibus cap. 14. num. 1. Fuſcus
de viſitat. li. 1. cap. 20. n. 23. Salcedo in pract. crim. Bern.
Diaz. c. 18. n. 10. & c. 62. nu. 11. Flam. Pariſ. de reſigna-
tione benef. l. 3. q. 1. n. 136. 137. & 140. Pacianus de pro-
bat. lib. 2. cap. 31. n. 1. Achill. de Graßis Deciſ. 288. ſeu.
de conceſſ. præben. & Cæſar de Graßis Deciſ. 115. num.
2. Soto de iuſt. & iure lib. 10. quæſt. 5. art. 3. Cord. qu. l. 1.
q. 21. Pun. 3. Arrag. 22. quæſt. 83. art. 12. Azor. lib. 10. cap.
10. q. 4. Suarez 5. to. de cenſuris diſp. 13. ſect. 1. nu. 7. Iac.
de Graffis lib. 2. ca. 9. 7. d. num. 14. Lud. Lopez inſtruct.
conſ. 1. tom. cap. 105. Em an. Rodrig. in ſum. 1. to. cap. 140
num. 7

num. Vega 1. par. ſum. cap. 128. caſu. 13. verſiculo 6. &
P. Ledeſ. in ſum. 2. par. tract. 9. ca. 4. 6. concl. 1. difficulta-
te, & alij.

118 Quamuis contrarium teneant† Io. And. num. 3. &
Domin. num. 9. in cap. 1 de rerum permut. in 6. & ibi
Gambarus, num. 68. Io. Medina de orat. q. 7. & Cor-
duba in ſum. quæ. 86. Pun. 3. & diſtinguant idem Do-
min. conſ. 89. Fel. in cap. poſtulaſti de reſcrip. num. 7.
Staphil. de literis gratiæ tit. de qualitate benef. § 1. nu.
5. Rebuf. de pacificis poſſ. 105. & 106. alias. 90. & 91.
Meno. de arbitr. caſu 201. à num. 55. Aceuedo in l. 1. tit.
4. lib. 1. recop. nu. 5. Flam. Pariſ. d. tract. de reſignatione
lib. 2 qu. 1. à num. 123. & Hoieda de incompat. benef. 2.
par. cap. 8. numer. 12. qui tamen numer. 15. ait, in tota
Hiſpania communiter præſtimonia cõſueta eſſe da-
ri in titul. perpetuum beneficij habereque onus an-
nexum ſpirituale. quem ſequitur nouiſſ. Gonçalez gloſſ.
5. §. 2.

Et præterea noſtra ſententia videtur iam expedi-
119 ta ex conſtit. Pij V. 138 verſic. † declarantes infra ad-
ducta. 3. part. cap. 1. numer. 5. vt aduertunt Quintanad.
Eccleſ. libr. 2. num. 86. Azor Eman. Rodri. & Vega
ſup.

Vnde infertur. 1. quod gratia de beneficio ſimplici
120 vacante per obitũ† N. capiet præſtimonium vacans
pro obitu illius, ſi non fuit dictum eſſe ſeruitorium,
quia, vt ex dictis apparet præſtimonium vere eſt be-
neficium ſimplex, & ſic appellatione beneficij ſim-
plicis continetur.

121 Et in expectatiua ad beneficium † ſimplex aut
ad beneficium cum cura, vel ſine cura, comprehen-
deretur de iure præſtimonium, niſi ex conſuetudine
loci, & communi vſu loquendi, appellatione be-
neficij ſimplicis, ſeu beneficij cum cura, vel ſine cura,
non veniret præſtimonium, niſi ſpecialiter nuncu-
petur Abb. d. conſ. 47. Feli. ſupr. numer. 8. verſic. 4. de-
claratio. Creſcen. Deciſ. 8. de conceſſ. præben. vel niſi do-
ceretur de ſtylo curiæ in contrarium. Caſſa. Dec. 3. de
præb. nu. 33.

Secundo infertur. quod ſicut in impetratione be-
122 neficij, facienda † eſt mentio de beneficiis obtentis,
capit. ſi motu proprio, de præb. in 6. clem. 2. de off. ord. cum
aliis, licet de facto Mill. in report. ver. gratia, Hier.
123 Paul. in pract. cancell. in † notab. ſuper vacantibus non
reſeruatis, & alij & de iure ad rem, Domin. in d. cap. ſi
motu proprio, numer. 6. Feli. in capit. in noſtra, numer. 4.
124 & Ripa in capit. ad aures, numer. 12. † de reſcrip. Sel-
ua 3 part. quæſtion. 11. nu. 1. Mill. Hier. Paul. & Meno.
numer. 43. vbi ſupra Burſatus conſ. 351. n. 12. libro 4. &
Flam. Pariſ. de reſignatione benefic. lib. 10. quæſti. 2. n.
125 73 † & 74. & alij. niſi vbi impetrans ignorat habe-
re alia beneficia, vt in c. gratia. de reſcr. in 6. vbi Doct.
Ripa Mill. & Hier. Paul. ſup. & Na. conſ. 9. de reſcr.
dicens. d. c. loqui de ignorantia facti non iuris, de quo
Fel. in c. ſuper literis, nu. 6. de reſcrip. & ibi Beroius Sel-
ua d. 3 p. q. 12. 17. qualitate à nu. 23. alias 89. & Me-
noch. ſup. n 53. ita etiam de præſtimoniis Oldra. ſup.
126 & Bonif. in d. clem. 2. † de officio ord. ſeu prima de offi-
cio legati, n. 31. & alij ſup. vbi obiter notandus eſt er-
ror Hier. Gonçalez gloſſ. 15. §. 2. numero ſexageſimooc-
tauo, dicentis quod beneficium vacaturum tam-
quam incompatibile per aſſecutionem ſecundi non
eſt opus narrari vt obtentum in gratia ſecundi. quod
clare eſt contra d. c. ſi motu proprio & cap. non po-
teſt. verſ cum autem, de præb. in 6. & contra pra-
xim & ſtylum, nec Dec. Mohedan 14. de præbend.
127 quam † allegat, id dicit, ſed quod non eſt opus face-
re mentionem de qualitate, quod ſit ſimile ſub eod.
tecto.

CAP. III.

De hoſpitalibus an ſint beneficia.

SVMMARIA.

HOſpitalia beneficia non ſunt num. 1. niſi Eccleſiæ ſeu beneficio eſſent vnita, nu. 2. aut niſi religioſis perſonis eſſent deputata eiſque ſolita in ti. conferri, nu. 3. aut niſi ſint danda in tit. ex ordinatione fundatoris vel per viam electionis etiam clericis ſæcularibus, numero 4.

Non tamen comprehenduntur iſto caſu per literas generales ſuper prouiſione alicuius, n. 5. clem. 2. de præben. non habet locum in religioſis, num. 6. quæ declaratur per Rotam, nu. 7. decretum Concilij Trid. de hoſpitalibus n. 8. declarationes 5. Congregationis ſuper eo, n. 9. & 10.

An quando hoſpitale eſt vnitum alicui Eccleſiæ ſeu beneficio eius adminiſtratio ſit committenda alicui ad triennium tantum ex d. decreto, n. 11. 12. & 13. vbi reſoluitur quod ſic.

De materia hoſpitalium qui videndi ſunt, n. 14.

HOſpitalia† quorum varia nomina ſeu ſpecies habẽ- 1
tur in l. illud, & in l. Sancimus. 2. C. de ſacr. S. Ec-
cleſiis, & in c. in qualibet. §. Sancimus 23. q. 8. & in c. ſi
quis omnem. ad fi. 1. q. 7. & in Auth. de alienatione, &
emphiteoſi in princ. & de Eccleſiaſticis titulis. §. fi. & re-
fert Mariana de Rege l. 3. c. 13 ad fi. beneficia non ſunt,
nec beneficij nomine veniũt, etiãſi Eccleſias vel capellas
habeant annexas, decimaſq; & alia iura ſpiritualia, cle.
per literas 2. de præb. cum laicis committantur clem.
quia contingit. §. vt autem de relig. domib. & hoſpitalib.
non beneficium, ſed officium, & adminiſtrationem
ad inſtar tutorum ſeu curatorum habere dicantur l.
orphanotrophos, C. de Epiſcopis & clericis & d. §. vt au-
tem. Ita Selua de benef. 1. p. q. 3. n. 9. Rebuff. de nomina-
tio. q. 15. n. 16. alias 12. Corraſ. de benef. 1. p. c. 3. n. 1. Quin-
tanaduen. Eccleſiaſticon li. 1. c. 3. n. 13. & Rota Dec. 106.
n. 6. & Dec. 114. pag. 2. diuerſorum & ideo in vna Mu-
tinen coram Mohedano fuit reſolutum quod ho-
ſpitalia non ſubiacent reg. de triennali Thanis Dec.
72. & in cauſa Bononien. hoſpitalis 1560. coram Ru-
beis fuit concluſum cap. 2. vt lite pendente in 6. non
habere locum in hoſpitali. Rota Dec. 301. in manu-
ſcriptis, quod tamen limitatur, vbi Eccleſiæ ſeu Ec-
cleſiaſtico beneficio eſſent vnita: nam tunc natu-
ram principalis ſortiuntur, † & iure acceſſorij veni- 2
rent capit. ſuper eod. de præbend. in 6. gloſſ. ver. Eccle-
ſias in dict. clem. 2. & ibi Card. quæſtion. 17. Imola à
numero 15. Bonifacius à numero 20. Abb. num. 5. Rebuf.
nu. 15 alias 14. & Corraſ. vbi ſupra Bellarm. Dec. 387.
& Rota d. Dec. 114. vbi etiam dicitur id non præce-
dere quando vnio eſſet æque principaliter, vt ait e-
tiam Rebuffus ibi verſ. limit. & conducunt quæ dicemus
infra vltima p. c. 2. tradit Gonçalez ad reg. menſium gl.
5. §. 4. n. 16.

Secundo limitatur, vbi religioſis perſonis eſſent
deputata, eiſque ſola in tit. † conferri d. clem. quia cõ- 3
tingit. §. præmiſſa, & ibi gl. & Corraſ. ſup.

Tertio limitatur vbi ſunt danda in † titulum ex 4
ordinatione fundatoris, vel per viam electionis etiã
clericis ſæcularibus d. clem. quia contingit. §. vt autem,
Felin. in cap. de quarta num. 13. de præſcrip. Rebuff. d. q.
15 numer. 14. alias 13. & de pacificis poſſ. n. 94. alias 81.
Duar. de ſacris Eccleſiæ li. 2. c. 4. in fi. & Rota Dec. 739.
p. 1. diuerſor. & Gonçalez ſup. n. 15. adhuc tamen in ca-

5 ſu huius limitationis non † comprehenditur per li-
teras generales ſuper prouiſione alicuius, vt melius
prouideatur iſtis locis *d.clem.2. vbi gloſ. ver. prouideri*
& Boniſ. & alij Doctores & Selua. d. 1. p. q. 3. n. 9. & Re-
6 *buf. d. nu 14.* at Selua ibi † ait d. clem. 2. non habere
locum in religioſis *ex Rota Dec. 265. in antiquis quæ*
eſt. 3. de regularibus.

Et d. clem. 2. declaratur per Rotam. *d. Dec. 114. p.*
7 *2. diuerſorum.* † aduertendum eſt autem quod hodie
S. Concilium Triden. *ſeſſ. 25. de refor. cap. 8.* poſt alia
8 de hoſpitalibus ſtatuit, quod † adminiſtratio ſeu gu-
bernatio huiuſmodi locorum vni & eidem vltra tri-
ennium deinceps non committatur, niſi aliter in
fundatione cautum reperiatur, non obſtante
quoad omnia ſupradicta quacumque vnione, ex
emptione, & conſuetudine, in contrarium e-
tiam immemoriali, ſeu priuilegiis aut indultis
quibuſcumque, vt in verſiculo nec adminiſtra-
9 tio in quo Sancta Congregatio Concilij cenſuit: †
Comprehendi hoſpitale cuius à triginta annis, & ci-
tra collatio, & inſtitutio in perpetuum titul. admini-
ſtrationis dari conſueuit, quia Concilium excipit v-
num caſum dumtaxat, quando aliter in fundatione cau-
tum eſt.

10 Item cenſuit S. Congregatio. *Hoc † decretum*
loqui in adminiſtratoribus hoſpitalium, non autem alio
rum piorum locorum.

Sed offert ſe difficultas an hoc procedat etiam
11 quando hoſpitale eſt † vnitum alicui Eccleſiæ ſeu
beneficio, vt non obſtante vnione eius adminiſtra-
tio ſit committenda alicui vſque ad triennium dun-
taxat & videbatur dicendum non procedere, non
enim † credendum videtur eſſe de mente Conci-
12 lij tollere vnionem & illa verba: *Non obſtante quo*
ad omnia ſupradicta quacunque vnione. Quæ haben-
tur in derogatione in fine poſita non videntur re-
ferenda ad dicta d. verſic. nec adminiſtratio, ad quæ
commode referri non poſſunt, ſed ad ſuperiora, eſt
enim facienda diſtributio accommoda *ad tradita per*
Feli. in c. cauſam, quæ de reſcrip. n. 4. 2. & 5. limitatione,
& Ant. Gabriel de clauſulis concl. 9.

Nihilominus contrarium videtur verius ex di-
13 ctis verbis, † quæ videntur clara cum dicatur, *quo ad*
omnia ſupradicta & dici poteſt Concilium non tol-
lere in totum vnionem, ſed quod ea non obſtan-
te Eccleſia ſeu is cui facta eſt vnio, non poſſit in
perpetuum vltra triennium, deinceps adminiſtrare,
& gubernare hoſpitalia, ſed quod debeat aliis com-
mittere ad triennium.

14 Et de prædictis, & aliis ad materiam † hoſpitalium
attinentibus videndi ſunt Feli. *in d. c. de quarta præ-*
ſcrip. à n. 13. & in c. in noſtra, de reſcrip. cor. 22. & 23.
Paninus de off. & poteſtate capitu. ſede vac. 1. q. 2. p. Pe.
de Vbaldis de canonica Epiſcopali. c. 4. q. 13. per totam,
Selua ſup. & q. 7. n. 5. & 6. Läber. de iure patr. 1. p. 1. l. q.
11. à n. 11. Rebuf. d. q. 15. de nominatio. à n. 12. & de paci-
ficis poſſ. n. 94 & 95. alias 81. 182. Ant. Gab. de pia cau-
ſa concluſione. 2. Mandoſ. reg. 1 Cancel. q. 10. & reg. 26. q.
5. & reg. 34. q. 10. Altamirano de viſitatione verb. teſta-
mentorum à n. 17. & 29. Sfortia de reſtitutione in inte-
grum. 3. p. q. 3. art. 6. Fla. Pariſ. de reſignatione benef. li. 2.
q. 14. & li. 7. q. 6. & l. 11. q. 3. à nu. 38. & quæ dicemus
inf. 5. part. capit. 1. 2. numer. 590.

CAP. IV.

Cap. 4. De præceptoriis commendis.

SVMMARIA.

PRæceptoriæ S. Io. Hieroſolymitani ſunt beneficia, n. 1. & 2.

Milites Hieroſolym. ſunt vere religioſi, nu. 3. & ideo per eorum profeſſionem diſſoluitur matrimonium ratum, n. 4. quamuis aliqui dicant non eſſe proprie religioſos 5.

Etiam præceptoriæ ordinis D. Iacobi Calatrauæ, & Alcantaræ, & ſimilium ſunt beneficia n. 6. & 8.

Eſt ſimonia dare pecuniam pro huiuſmodi commenda, n. 7.

Iſti milites dicuntur laici ad differentiam clericorum, vere tamen ſunt perſonæ Eccleſiaſticæ. numero 9. & 10. & 13.

Conuerſi monaſteriorum ſunt perſonæ Eccleſiaſticæ, & gaudent priuilegio canonis, & tamen dicuntur laici, n. 11.

Moniales dicuntur perſonæ Eccleſiaſticæ, & gaudent priuilegio Eccleſiaſtico, num. 12.

Iſti milites clerici vere, & proprie dici non poſſunt, num. 14.

Milites D. Iacobi Calatrauæ, & Alcantaræ ſunt etiam vere & proprie religioſi ſecundum plures, n. 15. contrarium tenent alij, n. 16. & Rota, n. 17. & 19. votum D. Pamphilij. n. 18.

Reiicitur concordia Eman. Rodriguez num. 20.

Magis placet eſſe religioſos large, & ſecundum quid, tamen eſſe perſonas Eccleſiaſticas non poſſe negari. numer. 21.

Ad effectum vt non poſſint habere beneficia ſæcularia cenſentur regulares, n. 22.

PRæceptoriæ S. Io. Hieroſolymitani cum non ni- 1
ſi fratribus Hieroſolymitanis atque ita perſonis
Eccleſiaſticis conferantur, ſunt beneficia Eccleſiaſti-
ca, *vt cum Barbatia in clem. cauſam, de elect. tradunt*
Corraſ. 1. p. c. 3. n. 2. & Rebuf. de nominat. q. 15. n. 16. Fla.
Pariſ. *de reſignatione benef. li. 2. quæſt. 14. ad fi. & leg.*
12. q. 3. n. 9. & de confidentia, q. 17. vbi etiam dicit in
eis committi ſimoniam, & quod iſtæ præceptoriæ S.
Ioan. ſint beneficia Eccleſiaſtica, licet † manualia, & 2
ad nutum amouibilia tradit Mohed. *dec. 10. de cauſa*
poſſeſſ. alias 169. & Puteus *dec. 392. lib. 1.* vbi etiam
quod ſunt veri religioſi, *vt etiam dicit Azeuedo † in* 3
l. 14. ti. 5. l. 3. nu. 1. & l. 9. tit. 18. l. 9. recop. quia emittunt
tria vota ſolemnia ſubſtantialia religionis.

Et ideo per eorum † profeſſionem diſſoluitur 4
matrimonium ratum ſicut per profeſſionem in alia
religione, vt contra Sotum *in 4. d. 27. qu. 1. art. 4.* &
Mich. à Medina *de ſacrorum hominum continentia, li.*
5. cap. 35. & Sarmientum *in defenſio. libri de redditibus*
1. p. mon. 56. num. 1. docent Corduba *in ſum. q. 178. ad*
fin. Arrag. *2. 2. q. 88. ar. 11. 1.* Corol. Nau. *conſi. 1. ſeu 2.*
de conuerſione coniug. Barboſa *in rub. ff. ſoluto matr.*
2. p. n. 82. Eman. Rodrig. *in explicatione Bullæ Cruciatæ*
§. 9. n. 123. & in ſum. 1. tom. c. 237. ſeu 239. n. 2. & q. regu-
lar. tom. 3. q. 1. ar. 7. Lud. Lopez *inſtruct. conſcientiæ 2.*
to. p. 1. c. 48. Enriquez *in ſum. li. 11. c. 8. § 6.* Pet. Ledeſ-
ma *de matrim. q. 61. art. 4. ad 4.* Mota *in tract. de con-*
firmatione ordinis B. Iabobi, l. 2. cap. 2. § 28. num. 5. A-
zor *lib. 13. capite 6. q. 4.* & Thom. Sanchez alios refe-
rens *de matrimonio, libro ſecundo diſputatio. 18. numero*
octauo.

Quamuis Mandoſ. *reg. 3. cancel. q. 12. nu. 3.* dicat † 5
quod milites Hieroſolymitani nõ dicuntur proprie
religioſi, & Abbas *in rubrica de regul. n. 4.* quod ſint
largo modo religioſi.

Et non ſolum præceptoriæ ordinis S. Io. Hiero-
ſolym. ſunt beneficia Eccleſiaſtica, † ſed etiam præ- 6
ceptoriæ, ſeu commendæ ordinis D. Iacobi, Cala-
trauæ, & Alcantaræ, & ſimilium, in quibus milites
non

non profitentur omnimodam caſtitatem, ſed coniu-
galem, vt contra Sarmientum, *d. 1. p. defenſio. mon. 55.*
tenet Nauarr. *de redditib. eccleſ. 1. q. mon. 55. nu. 4. & in*
propugnaculo, n. 1, in fi. alias q. 3. mon. 27. & Mota *d. l.*
2. c. 2. § 10. n. 4. & probatur ex ſtabilitamẽto ordinis
D. Iacobi per eum relato, *lib. 1. § 49.* Vbi dicitur eſſe
7 ſimoniam † dare pecuniam pro commenda. & tenet
Azor, *l. 13. c. 6. q. 3.* contra Eman. Rodriguez *in ſum. 2.*
tom. c. 59. num. 12. Vegam in ſumma 2. parte, cap. 101. ca-
ſu 52. & Petrum Ledeſmam, *2. part. ſum. tract. 12. cir-*
ca 20. concluſionem.

8 Quamuis Mandoſ. *reg. 16. † cancel. quæſtio. 51. num.*
3. dicat quod præceptoriæ proprie beneficia dici non
poſſunt.

9 Nec obſtat quod iſti milites ſint laici, *vt ibi † in-*
quit Mandoſ. n. 4. & reg. 19. q. 20. n. 3. cum gloſ. in cap. 1.
de verborũ ſignificatione l. 6. verb. perſoluant, & Mill.
in rep. verbo religioſi ſunt fratres Hoſpitalis S. Ioannis
licet ſint laici, Lamber. de iure patro. 1. p. 2. lib. qu. 7. ar-
tic. 5. & 7.

10 Nam intelligendum eſt dici laicos † ad differen-
tiam clericorum, ſeu ordinatorum, non vero ex eo,
quod non ſint perſonæ eccleſiaſticæ, quales reuera
ſunt, cum ſint in ordine approbato à Papa. Sicuti
conuerſi monaſteriorum reuera ſunt perſonę Eccle-
11 ſiaſticæ, & gaudent † priuilegio canonis ſi quis ſua-
dente diabolo 16. q. 7. *vt in c. non dubium. & ibi gloſſ.*
de ſententia excomm. Io. Lupus Decanus Segobien. de li-
bertate Eccleſiaſtica, 2. p. q. 4. & Nauar. ſup. & de ſpo-
liis, § 1. n. 2. Flores de Mena, q. 21. nu. 194. & 195. Et
tamen communiter dicuntur laici Hiſpane, *Frayles*
legos, ad differentiam religioſorum clericorum, *vt in*
c. ex eo de electione in ſexto, in fin. ibi. vel conuerſi laici
cum clericis. Et ſimiliter moniales dicuntur perſonæ
12 † Eccleſiaſticæ & gaudent priuilegio Eccleſiaſtico,
c. de monialibus de ſententia excomm. Io. Lupus ſup. &
Flores q. 10. n. 7.

13 Vnde iſti milites nedum large, *vt ait dec. † Cæſaris*
de Graſſis 47. ſed etiam vere, & proprie poſſunt dici
perſonæ Eccleſiaſticæ, *Aluarus Valaſcus conſultatio.*
14. n. 8. 1. p. & *Flores, d. q. 21. nu. 205.* Quicquid Sarmiẽ-
to, Io. Gutier. & Laſſarte *infra citandi* dicant non eſſe
14 perſonas Eccleſiaſticas. Quamuis clerici proprie, † &
vere dici non poſſint, ſed ad ſummum large, *vt ait d.*
deciſio.

Sed & milites dictorum ordinum D. Iacobi, Cala-
15 trauæ, & Alcantaræ, † non ſolum eſſe perſonas Ec-
cleſiaſticas, & gaudere priuilegio fori, & canonis ſi
quis ſuadente diabolo, verum etiam eſſe vere &
proprie, & eſſentialiter religioſos docet Naua. *cum*
doct. Marannon, dict. mon. 55. & 56. & in propugnaculo,
num. 14. 15. & 16. alias q. 3. mon. 27. 28. & 29. & conſil.
10. & 11. de reg. & cum Fortunio Garcia, Couar. *in 4.*
2. p. c. 3. § 1. num. 18. & Salcedo ad Bern. Diaz *reg. 531.*
D. M. Ayala in libro *Compedio y declaracion de la or-*
den de Santiago, per totum, & particulariter ca. 1. & 2.
Belluga in ſpeculo Principum, c. 1. rub. 7. n. 7. Auendãno
de exequen. mandatis, 2. p. c. 26. n. 11. Mich. à Medina ſ.
l. 4. controuerſia 7. capite 39. Vega *in ſum 1. p. c. 85. caſu*
147. & ſecunda parte capite 129. caſu 86. & in eſpeio de
curas, c. 12. n. 37. & latiſſime Mota *d. tract. l. 2. per to-*
tum, vbi id comprobat multis bullis ſummorum
Pontificum, *& c. 2. § 29.* affert reſponſa pluriũ Theo-
logorum, & iuriſconſultorum, qui conſulti ſcripto
idem reſponderunt

16 In quo tamen contrarium, nempe illos non eſſe †
vere religioſos, & ſimpliciter; & abſolute loquen-
do, ſed large, & ſecundum quid ex D. Thom. 2. 2.
q. 186. art. 4. ad 3. tenẽt Sotus *de iuſtit. & iure, l. 7. q. 5.*
ar. 3. & in 4. diſt. 27. q. 1. ar. 4. Arrag. & Lud. Lopez v-
bi ſup. Molina *de iuſtitia, 1. to. tract. 2. diſput. 141.* Valẽ-
tia *3. tom. ſup. 2. 2. diſput. 10. q. 4. pun. 2.* Azor *li. 13. c. 3. q.*
2. & ex Iuriſtis, *Natta conſi. 508. & 509. l. 3.* Burgos
de Paz, *conſi. 17. n. 2. & 3.* Sarmiento *de reddit. b. 4. p. c.*
1. n. 13. & in defenſio. 1. p. mon. 55. & 56. Molin. *de Hi-*
ſpanorum primog. l. 1. c. 13. n. 98. Azeuedo *in l. 14. t. 5. lib.*
3. recop. n. 3. Io. Gutier. *pract. l. 2. q. 11. nu. 2.* Laſſerte *de*
decima venditionis, c. 19. n. 92. Gironda de Gabellis 7.
p. n. 47. & alij.

Et tenet Rota, vt in vna Tiraſonen. penſionis 11.
Decemb. † 1570. Coram D. Seraphino, *quæ eſt 1. p.* 17
diuerſorum dec. 591. & refertur à Flam. Pariſio de re-
ſignatione benef. l. 6. q. 2. à numer. 1. 6. & in vna Lucana
plebis, ſub die 12. Maij 1579. Coram D. Robuſterio,
vbi loquens in militibus S. Stephani Florentiæ
voluit milites, qui vtuntur matrimonio, non eſſe
vere religioſos, maxime cum proprio non careant,
& ſic deficiat votum ſubſtantiale paupertatis, quæ
non promittitur ab iſtis militibus Sancti Stepha-
ni.

Ex quo, & quia etiam deficit votum obedien-
tiæ, cum promittatur † reſtricta ad certos caſus, 18
& ſic non ſit obedientia monachalis D. Pamphilius
Auditor Rotæ peritiſſimus, & nunc Cardinalis
meritiſſimus dedit votum, iſtos milites S. Stepha-
ni non eſſe proprie, & vere regulares, licet ha-
beant quendam viuendi modum à Papa approba-
tum, & ſic eſſe capaces beneficiorum ſæcularium in-
telligendo, ſi ordinem clericalem habeant, & habitũ
etiam clericalem deferant. Quod etiam admittit A-
zor *d. q. 2. ad fin.* in clerico qui iuxta ſuæ regulæ pro-
feſſionem poteſt habere proprium, vt ſit capax be-
neficij ſæcularis.

Et in vna Placentina de Medellin. † coram illuſtriſ- 19
ſimo Seraphino, 4. Iun. 1582. fuit dictum *milites de*
Alcantara, non eſſe vere, & proprie religioſos, cum in
propriis domib. vna cum vxore, & filiis habitent, & de
eorum bonis ad libitum, tam inter viuos, quam in vltima
voluntate diſponant, quæ ſunt de directo contra votum
paupertatis.

Nec in hoc placet concordia, & diſtinctio † Ema- 20
nuelis Rodriguez, *quæſtione reg. 1. tom. quæſt. 1. art. 6.* e-
xiſtimantis hos milites eſſe vere religioſos non ab-
ſolute & ſimpliciter, ſed cum additamento milita-
res, nam ſi abſolute, & ſimpliciter non ſunt vere re-
ligioſi, non poſſunt dici vere religioſi militares & ſi
ſunt vere religioſi militares poſſunt dici vere reli-
gioſi abſolute, & ſimpliciter, per argumentum de
toto in modo, nam illud additum militares non va-
riat ſubſtantiam religionis.

Sed quicquid ſit de hoc, an ſint vere, & proprie re-
ligioſi, vel tantum large, & ſecundum quid, quod † 21
magis placet, tamen eſſe perſonas Eccleſiaſticas exi-
ſtimo non poſſe negari, vt recte ait Flores, *d. n. 205.*
dicens, verius putare perſonas Eccleſiaſticas eſſe, li-
cet non perfecte religioſi ſint, & Zerola *in prax. E-*
piſcopali, 2. p. ver. commendatarij, § 1. dicens quod co-
mendatarij etſi non ſunt ſtricte religioſi, ſunt tamen
perſonæ Eccleſiaſticæ & perinde gaudent priuilegio
canonis, ſi quis ſuadente.

Et rurſus exiſtimo ad effectum vt non poſſunt
habere beneficia ſæcularia, † cenſeri regulares, *vt* 22
conſtat ex conſtitutione 71. Pij Quinti, de quo infra 7.
part. cap. decimo. vbi vide declarationem quintæ con-
gregationis poſitam, numer. 32. contra votum D. Pam-
philij.

Cap. V.

De penſione, an ſit beneficium, vbi plura de penſio.

SVMMARIA.

De penſionibus qui agunt, n. 1.

An penſio ſit beneficium, & beneficij nomine veniat numer. ſecundo vbi ponitur ſententia Barbatiæ affirma.

Contraria ſententia numer. 3. & 4. quæ approbatur numer. 5. & 6. & quod non agitur de penſione quæ datur in titulum beneficij, ſed de ea quæ ſimpliciter conſtituitur ad tempus ſuper fructibus beneficij, & numero 48.

Ratio huius ſententiæ, quod penſio eſt, quid mere temporale, n. 7. quod verum eſt in penſione quæ titulo ſaculari, & vti laico aſsignatur, quæ eſt omnino profana, & in laicum cadit, n. 8.

Penſio quæ hodie eſt in vſu, quæ loco beneficij aſſignatur non eſt quid mere temporale, ſed ſpirituali annexa, num. 9. 17. 18. & 19. & 47. Quia ſicut beneficium prærequirit clericatum ſecundum ſtylum curiæ, nu. 10.

De conſtitutione Sixti Quinti de habitu & tonſura per obtinentes penſiones deferen. n. 11. 12. 13. & 14.

Non poteſt ab inferiori à Papa cōſtitui penſio laico à Papa tamen poteſt, n. 15. 16.

Penſio non poteſt redimi, ſeu emi, nec pretio transferri, ſine authoritate Papæ n. 20. vſque ad 28.

Contraria ſententia eſt vera in penſione, quæ titulo ſaculari, & vti laico aſsignatur in ſtipendium num. vigeſimoquinto.

Commoditas & fructus penſionis poſſunt vendi & liberatio obligationis, quam habet Hiſpanus in cuius capite eſt impoſita, n. 29.

Non requiritur authoritas Papæ in redemptione penſionis, ex eo, quod cadat in cauſam alimentorum, nu. 30. ſed ad excluden. ſimoniam, n. 31. 33. & 34.

Sola penſio ſine cauſa cadit in cauſam alimentorum, nu. 32.

Redemptio penſionis non poteſt fieri authoritate Nuntij n. 35.

An poſsit ſolui penſionario pecunia redemptionis conuenta, ante obtentum beneplacitum Papæ, num. 37. & 38.

Pēſio poteſt gratis remitti, abſque authoritate ſuperioris, n. 39. etiamſi expreſſe eſſet reſeruata pro alimentis n. 40. 41. 42. 43. 44. & 45. vbi an penſio æquiparetur contractibus, an vltimis voluntatibus.

Penſio ad cuius titulum, quis fuit ordinatus non poteſt remitti, abſque authoritate ſuperioris, n. 46.

Penſio eſt quoddam ius temporale ſeparatum, & formale diſtinctum à beneficio, n. 49.

Per penſionem nō intitulatur quis Eccleſiæ, ſicut per beneficium, à quo in alijs etiam differt, n. 50.

Transferentes penſiones per confidentiam non comprehenduntur conſtitutionibus Pij 4. etiam contra confidentiarios, n. 51. dec. Rotæ, n. 52.

Peccant tamen mortaliter, & committunt ſimoniam, nu. 53.

Habens facultatem transferendi penſionem non poteſt illam transferre cum reſeruatione, ſeu pacto illam exigendi, quoad vixerit, n. 54.

Nec poteſt eam transferre, ſub conditione, ſi moreretur ex infirmitate præſenti, n. 55.

Nec poteſt fieri tranſlatio penſionis per teſtamentum, num. 56.

An committatur ſimonia, & confidentia per promiſsionem factam à Titio de ſoluendo, ex ſuo penſionem conſtitutam ſuper beneficio Ioannis, ad fauorem Meuij reſignantis ſuum beneficium in fauorem ipſius Titij, n. 57. vſque ad 63.

Pactio reſignationē beneficij precedens de ſoluenda penſione ſine authoritate Papæ eſt confidentialis, & contra conſtitutionem Pij Quinti, n. 63. & 64.

Penſionarius non tenetur dicere officium diuinum num. 65. & 66.

Hodie tenetur ad officium paruum B. Mariæ, n. 67. ad quid tamen tenetur percipiens penſionem titulo ſeculari, n. 68. & 69.

Clericus minorum, penſionem habens non gaudet priuilegio fori ſecundum congregationem concilij, cui ſtandum eſt, n. 70. 71. 72. & 73.

Clericus minorum, habens penſionem non debet ſoluere gabellam, vel alia tributa, n. 74.

An in importatione beneficij ſit facienda mentio de pēſione, n. 75. cum ſeqq. vbi reſoluitur de penſione, quæ datur ſtipendium, non eſſe faciendam mentionem, ſicut nec de patrimonio ad cuius titulū quis eſt ordinatus. Nec de Hoſpitali, niſi eſſet in forma pauperum, de penſione vero quæ datur loco beneficij faciendam eſſe mentionem.

E cōuerſo in gratia penſionis, quæ datur loco beneficij eſt facienda mentio de obtentis, niſi ſit reſeruata motu proprio, vel ex cauſa reſignationis, ſeu ceſsionis, num. 83. & 84.

De conſuetudine & ſtylo curiæ, ita ſeruatur n. 85.

Optima eſt legum interpres conſuetudo, n. 86.

Stylus curiæ facit ius, n. 87. vniuerſale etiam in partibus, n. 88.

Clauſula quæ ponitur in penſionibus pro Palatinis, nu. 89.

Reſignans beneficium, reſeruata penſione cum habeat ius ad aliud incompatibile debet facere mentionem de obtentis, & de illo ad quod habet ius, numer. 90. & 91.

An cum de penſione eſt facienda mentio, ſit exprimenda eius quantitas ſicut valor beneficij, ex reg. de valore, numer. 92. cum ſeqq. reſoluitur quod ſic, & quod dictio, & aliud quodcunque beneficium, comprehendit penſionem.

Narrans habere reſeruatos fructus, ſeu partem illorum pro penſione, debet narrare illorum valorem, & illum iuſtificare, n. 102.

Narrans ſe obtinere penſionem certæ quantitatis, nō tenetur probare illam habere, & non excedere quantitatem narratam, n. 103.

In gratia penſionis, in qua ſunt exprimenda obtenta, eſt exprimendus eorum valor, n. 104.

An per contractum matrimonij, & promotionem in Epiſcopum, amittatur penſio, ſicut beneficium, n. 105. cum ſequentib. reſoluitur affirmatiue in penſione aſsignata loco beneficij, & non in ſtipendium. Idem in promotione ad Abbatiā n. 112. & in aſſumptione ad Papatum, num. 113.

Per profeſsionem extinguitur penſio, ſicut beneficium vacat, n. 114.

An illegitimi ſine diſpenſatione, poſſent obtinere penſionem, n. 115. cum ſeqq. reſoluitur quod non contra Rotam niſi daretur in ſtipendium.

Penſio cum cedat loco beneficij, etiam quo ad habilitates regulanda eſt, tanquam benef. & qui non eſt capax beneficij, non eſt capax penſionis n. 121.

Inhabilitatus ad beneficia per conſtitutionem pœnalem, generaliter, & ſimpliciter eſt inhabilitatus ad penſionem, contra Nauar. n. 122. & 123. ſecus in inhabilitato,

tato, ſeu priuato per ſententiam. n. 124.

Suſpenſus à beneficio ſimpliciter, ſeu generaliter per conſtitutionē, eſt ſuſpenſus à penſione, ſecus in ſuſpenſo per ſententiam hominis, n. 125. & 126.

Eadem ætas quæ requiritur ad beneficium, requiritur ad penſionem, & ſic ſeptennium de iure antiquo, & hodie 14. ætatis annus. n. 127. 128. & 129.

Reſeruatio penſionis facta excommunicato non abſoluto ad effectum eſt nulla nu. 130.

Penſionarius excommunicatus non facit ſuos redditus penſionis, n. 131. 132. & 133. niſi ſit penſio reſeruata in ſtipendium, quæ etiam reſeruata excommunicato valet. n. 134.

Penſio non poteſt reſeruari irregulari nu. 135. ſed contrarium tenet cong. concilij loquens in homicida, cui erit ſtandum. n. 136. 137. & 138.

Nec religioſo poteſt reſeruari abſque diſpenſatione. nu. 139. reſolutio Rotæ, num. 140.

Collatio beneficij facta, ordinato prima tonſura, ab alieno Epiſcopo, ſine dimiſſoriis, eſt nulla, nu. 141. quia eſt ſuſpenſus, maxime hodie, ex concilio Triden. num. 142. ſic etiam reſeruatio penſionis illi facta eſt nulla, num. 143.

Reſolutio Rotæ, num. 144.

An illegitimus, vel alias incapax diſpenſatus ad beneficia poſſit vigore huius diſpenſationis, penſionem obtinere, num. 145. cum ſeqq. reſoluitur affirmat, niſi ſit diſpenſatus ad certum beneficium.

Diſpenſatus ad beneficium, ſi conſequitur penſionem, cōſumit diſpenſationem, nam ea intelligitur de primo n. 152. & 153. contra aliquos n. 154. & penſio cadit loco beneficij, nu. 155.

Si diſpenſatus ad beneficium, illud conſequatur, non poteſt illud reſignare, reſeruata penſione, num. 156. & 157. licet ſecus in diſpenſato ad beneficia in plurali, n. 158.

Epiſcopus poteſt diſpenſare cum illegitimo ad penſiones dummodo non ſit ſuper beneficio paterno, n. 159.

An penſio faciat ſpolium, & penſionarius de iure prohibeatur teſtari de redditibus penſionis, n. 160. & 161. vbi reſoluitur quod ſit contra aliquos.

1 DE penſionibus late ſcribunt Io. Baptiſta, Caccialupus. † Paulus Roma. & Gigas, in ſuis tract. de eiſ. ſed Gigas fecit quinquaginta reſponſa in materia penſionis, quæ habentur etiam inter eius conſilia à cōſil. 110. ad 159. late etiam agit de hac materia. Gambarus de officio legati, li. 6. per totam, & Lælius Zechus de beneficiis, & penſio. Eccleſiaſt. cap. 11. ad quos præcipue Gigantem recurrendum eſt in hac materia, de qua nos hic plura non contemnenda, & in praxi frequentia, & vtilia dicemus.

Eſt igitur grauis quæſtio, an penſio ſit benefi-
2 cium, † & beneficij nomine intelligatur. In qua Barbacia in cap. ad audientiam, ſecundo deſcrip. tenet penſionem eſſe beneficium, quem ſequitur Paul. Rom. d. tract. c. 6. n. 34. & c. 7. n. 16. & Gambarus d. li. 6. à n. 309. dicens, penſionem iudicari beneficium, & venire appellationem beneficij, & hoc ſolum dicere Barbaciam, non vero penſiones eſſe proprie beneficia ſed reuera, id etiam videtur dicere & Maio. in 4. d. c. 25. q. 5.

Contrariam tamen ſententiam, nempe penſio-
3 nem non eſſe † beneficium eccleſiaſticum, nec beneficij nomine intelligi, nec venire appellatione beneficij, tenent Dominicus, Franc. n. 2. & alij in c. quamuis 1. de præb. in 6. Ab. n. 2. & Fel. in princ. in d. c. ad audientiā, Staphil. de literis gratiæ. 9. forma expectatiuarum, n. 27. Selua de benefi. 1. p. q. 3. num. 11. Hier. Paul. in pract. cancel. verſ. quod penſiones, quæ conſtituuntur, & ſequenti. Caccialup. de penſio. q. 12. & vltima, Gigas qui ponit regulam cum limitationibus, q. 28. & reſponſo 30. alias conſ. 139. Sarnen. in reg. de infirmis, quæſt. 16. & de annali. q. 21. & tra. de expectati. n. 74. & 92. Corraſ. 1. p. c. 4. n. 1. Io. Nicol. Gimon. in Enchirid. beneficiorum. tit. 1. c. 10. n. 30. & Io. Nicol. Delphin. de iur. patr. li. 1. n. 74. Duar. de benef. lib. 2. c. 4. & lib. 6. cap. 4. verſi. annua huiuſmodi, Palcotus de notis, & ſpuriis ca. 58. n. 4. Mandoſ. reg. 19. Cancel. quæſt. 11. num. 11. & conſi. 55. nu. 18. & conſi. 139. Redoanus de ſimonia, 2. partic. capit. 14. numer. 10. Couar. pract. cap. 36. numer. 10. verſic. 4. quoties Guerrero in ſpeculo, ſeu Theſauro, ca. 61. qui ait quod penſio non eſt beneficium, quamuis virtualiter ſit beneficium, & Nauarr. conſ. 11. de conſtitu. numer. 8. & conſi. 8. de iure patro. numer. 9. & conſil. 66. de ſimonia, numer. 30. Hoieda, qui dicit communem, de incompatibilitate benefic. in præfatione num. 30. & 2. par. quæſt. 7. Azeuedo in li. 1. tit. 1. recopil. num. 5. Laſſarte de decima venditionis, ca. 19. num. 24. Quintanaduennas Eccleſiaſticon, lib. 1. cap. 3. num. 13. Flam. Pariſ. de reſignatione beneficio. libr. 1. quæſtio. 10. numero 69. & lib. 2. quæſtio. 15. à numer. 11. & lib. 11. quæſtione 4. num. 31. Et Suarez 5. tom. de cenſuris, diſput. 15. ſect. 1. nu. 7. & poſt hæc Gonçalez ad reg. menſium, gloſ. 5. §. 5.

Et quod penſiones proprie beneficia Eccleſiaſtica
† dici non poſſint, dixit Rota in vna Brixien. con- 4
fidentiæ, 5. Iunij 1591. Coram D. Penna infra adducta n. 52.

Et ita tenendum eſt, aduertendumque hic non agi
de penſione quæ datur † in titulum beneficij, nempe 5
quando certa penſio extrahitur ex pingui beneficio, vt deinceps ſit beneficium Eccleſiaſticum, dictum forte portio, ſeu penſio, vt in terminis capit. conquerente. de clericis non reſiden. vbi Abb. nota. 1. & nume. 5. hæc enim proprie eſt beneficium, & beneficij appellatione veniet, nec refert quod appelletur penſio, quia non eſt vis in nomine Cardin. in clemen. 1. §. eadem numero 4. de ſupplenda negligentia Prælatorum, Hieron. Paul. ſupr. Caccialupus d. quæ. 12. Gigas quæſt. 1. num. 1. & quæſt. 28. num. 20. & eſt 99. numer. 24. Ioan. Nicol. Delphinas ſup. num. 65. Duarenus d. lib. 6. cap. 4. Redoa. nu. 18. Couarr. ſupra, & Guerrero verſiculo eſt alia penſio. Nauarrus, d. conſilio 11. de conſtit. in fin. & d. conſ. 66. numer. 30. Cuchus in inſtitutio. maioribus lib. 5. tit. 7. numer. 17. Laſſarte, & Suarez ſupra, & Gonçalez num. 43. ſed agitur de penſione, quæ ſimpliciter
conſtituitur † ad tempus ſuper fructibus beneficij, & 6
alicui aſſignatur authoritate ſuperioris: & de hac abſolute dicimus non eſſe beneficium, nec beneficij nomine intelligi, ſeu venire.

Cuius rationem † reddunt Domin. Francus Ab. 7
Felin. Staphil. Selua, Caccialupus, Gigas, Sarnē. Corraſ. vterque Io. Nicol. Paleotus, Redoanus, num. 10. Cuchus, Azeuedo, Laſarte, & Quintanaduennas ſupra, quod penſio nullam ſpiritualitatem habet in ſe, ſed eſt quid mere temporale, cuius ideo laicus capax eſt, idem Gigas, quæſt. 1. num. 1. & quæſt. 21. 33. & 51. num. 2. Ripa in cap. 1. de iudiciis, numer. 128. Rebuffus de pacificis poſſeſſor. à nume. 150. alias 131. Didacus Alaba de conciliis 2. par. cap. 21. Burſatus conſi. 178. n. 27. lib. 2. & Camillus Cautius de penſione Epiſcopali, n. 32. Cæſar de Graſſis, deciſio. 91. num. 5. & deciſio. 114. n. 8. Caiet. in tract. 17. quæſt. q. 20. Bar. Medina in ſumma, lib. 1. cap. 14. §. 22.

Sed quamuis id verum † ſit in penſione, quæ 8

titulo ſæculari, & vti laico aſſignatur in ſtipendium
pro ſeruitio temporali, puta pro patrocinio, pro
pulſandis campanis, aut aperiendo fores Eccleſiæ,
vel alias pro remuneratione laborum, iſta enim
eſt omnino profana, quæ in laicum cadere poteſt,
Gigas quæſt.67.numer.2.Duaren.d.lib.6.cap.4 Man-
doſ.dict.quæſt.11.numer.2. & de ſignatura gratiæ, titu-
lo de penſio. in principio. Guerrero, & alij citati. At in
9 penſione quæ hodie eſt in vſu, † nempe quæ loco
beneficij aſſignatur, vt commodius quis ſuſtentari
valeat, vel ex cauſa reſignationis, ſeu ceſſionis,, ne
ex ea nimium diſpendium patiatur, quam Mandoſ.
vbi proxime vocat, quæ datur in titulum. Licet Bur-
ſatus, dict. conſi.178.numer.32. dicat, quod vbi reſerua-
tur penſio non ob illam cauſam tantum, ne nimium
diſpendium patiatur, ſed vt commodius quoque ac
decentiùs ſuſtentari queat, ſic alimentorum loco,
minime loco beneficij ſubrogata dicitur allegans
Gigantem, quæſtion.54.numer.quarto in fin. verſicul.
quando autem apparet, qui id non dicit. Verius eſt
non eſſe quid mere temporale, ſed potius eſſe ſpi-
10 ritualem, aut ſpirituali † annexam dependenter, ſeu
conſequenter inſtar beneficij; quia ſicut beneficium
prærequirit & præſupponit clericatum, & ideo di-
citur ſpirituale, ſeu ſpirituali annexum dependen-
ter vt ſupra capit. ſecundo, nume.6. cum D.Thom. & a-
liis dixi, ita etiam iſta penſio prærequirit clerica-
tum ſecundum ſtylum curiæ notiſſimum, de quo
Redoanus, d.c.14. num.13. & de Spoliis Eccleſiaſt. §. ex
his. à n.6. Nauarrus conſi.63. de ſimonia, n.6. Guerrero
d.c.61. verſiculo, & ſi penſio Marcheſanus de commiſ-
ſio.2.par.c.4. de commiſſione appellationis, nu.60. & 61.
Cuchus d.c.11.nu.70. & Rota deciſ.139. lib.3. par.3. di-
uerſorum, & faciunt deciſiones Rotæ, de quibus infra r.
116.117. & 118.

Et conſtat ex conſtitutione 71. Pij Quinti, de re-
11 uocatione priuilegiorum, † circa penſiones obti-
nendas, & transferendas per laicos, Bigamos &
Clericos coniugatos, &c. Et ex conſtitutione 30.
Sixti V. de habitu & tonſura, per clericos, ſeu milites
beneficia, vel etiam penſiones deferendis, vbi ſtatui-
tur, quod clerici obtinentes penſiones, debeant ton-
ſuram, & habitum clericalem, veſtes, ſcilicet talares
iugiter, & continuo deferre, alioquin non geſtantes
dictum habitum clericalem, penſionibus ſint ipſo fa-
cto priuati, & penſiones extinctæ, &c. Et quod in fu-
turum non niſi actu clericis in habitu clericali, &
tonſura incedentibus penſiones reſeruentur, cũ de-
creto irritante, &c.

12 Vnde non ſolum requiritur † clericatus, ſed et-
iam ex iſta conſtitutione, quod incedant in ha-
bitu, & tonſura clericali, præterquam in penſio-
nibus, inſimul non excedentibus ſummam ſexa-
ginta ducatorum auri de camera, in quibus ſuffi-
cit clericatus; licet non incedant in habitu, & ton-
ſura clericali, ex conſtitutione 31. eiuſdem Sixti,
quæ permittit, & concedit, quod obtinentes pen-
ſiones, dictam ſummam inſimul non excedentes,
ac certi familiares, de quibus ibi, in habitu &
tonſura clericali incedere minime teneantur,
&c.

13 Addit etiam iſta conſtitutio 31. quod clerici, †
quibus penſiones ad quamcumque ſummam ſunt
reſeruatæ, vel reſeruabuntur, non aliter ad geſtan-
dum huiuſmodi habitum teneantur, niſi poſtquam
eas cum effectu exigere, aut percipere cœperunt,
vel per eos ſteterit quo minus exigant, vel per-
cipiant. Vnde non videtur iam neceſſarium, quod
tempore reſeruationis in prædicto habitu incedant,
vt dicebatur in dict. prima conſtitutione. Qui autem
contrauenerint d. conſtitutioni, non poterunt † de 14
inceps penſiones exigere, alias tenebuntur reſtitue-
re etiam ante ſententiam iudicis, cum ſint ipſo fa-
cto priuati, & penſiones extinctæ, iuxta dicta infra,
11. part. capit. vltimo, à num.7. Maxime cum iſta pœ-
na conſiſtat in mera priuatione, ſicut pœna excom-
municationis, ſuſpenſionis, &c. Licet contra teneat
P.Ledeſ. in ſumm.2.part.tract.7.capit.2 circa 14.con-
cluſ. ad fin. pag.384. & 385. & vide dicenda infra.7.p.c.
1. à nu.15.

Vnde receptum eſt, non poſſe ab inferiori à Papa
† conſtitui penſionem vllo laico etiam non coniu- 15
gato, Rebuffus de pacificis poſſeſſoribus, numero 153. a-
lias 135. Nauarr. conſil.34. de praben. Flam. Pariſ. de re-
ſignatione beneficiorum, lib.4. quæſt.2. numer.7. Vega
in ſumma 2. par. cap.60. caſu 1. Quamuis Papa † de ſua 16
plena, & abſoluta poteſtate conſtituere eam poſſit,
iuſta de cauſa, idem Nauarrus de oratione Miſcel.45.
alias 50. & in Manual. c.25. num.118. Fr. Emanuel Ro-
driguez in ſumma 2. tom. ca.21. num.12. Vega ibi & ca-
ſu 3. & P. Ledeſma d. tract.7. cap.2. circa 14. concl. pag.
382.

Et hodie ſtante conſtitutione Pij V. 138. † infra 17
adducta 2. part. ca.1. num.5. quæ obligat penſiona-
rios ad Horas, & Officium paruum B. Mariæ, po-
teſt etiam dici annexa ſpirituali hac ratione, quia
iam, vt inquit P. Nauarr. de reſtitut. lib.2. cap. ſecun-
do. numer.200. datur ob officium ſicut beneficium.
Poſtquam conſtitutionem, inquit Enriq. in ſum. libr.
13. capit.13. §. 2. quod penſio datur titulo Eccleſia-
ſtico.

Et hanc ſententiam de qua numer.9. † tenet Na- 18
uarrus d. conſi.63. & conſil.59. 61. & 65 de ſimonia, &
in Manu. cap.13. num.111. Mandoſ. d. regula 19. quæſt.
11. numer.11. & d. titulo de penſio. verſic. nos loquimur.
Guerrero d. cap.61. Hiero. Gabriel conſi.191. num.8.
lib.2. qui ait, penſionem non eſſe mere temporalem,
cum dependeat à beneficio, & clerico aſſignata ſit,
& reſeruata pro alimentis pro quibus regulariter
cenſetur reſeruata. Redoanus de ſpoliis, d. cap. §. ex his
à numer.6. Flores, q.21. num.199 & Cechus d. cap.11.
numer.9. verſic. penſio vero, qui ait. quod penſio non
eſt profana, ſed annexa ſpiritualibus. Viualdus in
appendice ad ſuum Candelabrum aureum, cap.1. num.
33. Et Frater Ludouicus Lopez. inſtructorij conſcientiæ,
1. tom. capit.303. Fr. Emanuel Rodriguez, dict. cap.21. nu-
mer.7. & 8. & Fr. Ludou. Vega in reſpon. caſuum
conſcientiæ, caſu 37. qui etiam penſiones conceſſas
ſæcularibus, ait eſſe quid ſpirituali annexum, ſed
in hoc male dicit, vt per Toletum in ſumm. lib.5. cap.
nono.

Et hodie iam Rota tenet, quod penſio non ſit pro-
fana, † ſed annexa ſpirituali, vt dictum fuit in vna
Britorien. Coram D. Gipſio 12. Decembris 1588. & 19
3. Maij 1589. & refert Flam. Pariſ. de reſign. beneficij
lib.6. q.4. num.54.

Vnde ſequitur, quod iſta penſio non poteſt † pe- 20
cunia redimi, ſeu emi, nec pretio transferri, ſine au-
thoritate Papæ, alias redemptio, emptio, ſeu tranſla-
tio erit ſimoniaca, & nulla, licet non incurratur ex-
communicatio, vt tenet Nauarr. in locis proxime ci-
tatis, & in conſilio vndecimo de rebus eccleſiæ, & conſil.
47.60.62. & 66. de ſimonia, Guerrero ſupra. Fuſcus de
viſitatione libro 2. cap. vigeſimoſexto, numer.40. Sal-
cedo in praxi crim. Bernar. Diaz capit.91. litera D.
verſic.7. quod licet Flam. Pariſ. de reſignatio. benefic.
lib.

lib.6. quæſt. 2. à nu.124. & 128. & de confidentia. quæſt.
23. numer.45. & 47. Vgolin. de ſimonia, tabula 1. de ſi-
moniæ genere, c.28. §.3. num.6. & 7. Zerola in praxi E-
piſcopali, 2. part. verbo penſio. §. 8. & verbo penſionarius,
§.1. Zecchus d. cap. 11. num.8. verſic.15. & numer.9. A-
drianus quodlibet 4. ad 5. Corduba lib.1. quæſt. 21. pun.
1. Coſmas Philiar. de officio ſacerdotis, 2. par. lib. 6. c.3.
4. conclu.3. p. cuius ratio in effectu eſt eadem, quia in
affectu ait penſionem eſſe annexam ſpirituali, quam-
uis principaliter ſit ius temporale, vt de beneficio di-
xi, cap.2. numer.6. & Frat. Ludo. Beia, vbi proxime
Graffius in deciſionibus aureis caſuum conſcientiæ, lib.2.
cap.50. numer.12. Viualdus. Frat. Ludo. Lopez, & Fr.
Emanuel Rodriguez, ſupra. Vega in ſumma, 2. par. cap.
65. caſu 7. & capit.101. caſu 68. ad finem, Emanuel Sa.
in ſumma, verbo penſio. num.1. & Sairus, de cenſuris lib.
2. cap.5. num.15.

Et idem tenent Rebuffus de pacificis poſſeſſoribus,
21 † num.152. alias 134. qui tamen non loquitur conſe-
quenter ad id, quod dicit d. nu.15 & Paulus Roma-
nus, d. cap.6. num.34. & Gambarus d. lib.6. nu.631. &
633. Sed iſti, maxime Paulus Romanus, tenent,
quod penſio eſt beneficium, vt dixi num.2. idem te-
22 nuit Rota in vna Pharen penſionis † 24. Ianuar. 1578.
Coram ſanctiſſimo, quæ eſt prima parte diuerſorum,
deciſ.454. nu.7.

Et ita habet vſus, & ſtylus curiæ, qui facit ius,
23 † vt per Nauarrum, d. conſ.47. num.30. & d. conſ.61. in
fine, Flam. Pariſ. d. cap.24. Philiar. & Graffius ſupra, &
Enriq. d. lib.13. c.13. §. 2. ait quod poſt dictam conſti-
tutionem Pij V. ſuper recitatione Horarum pen-
ſio datur titulo eccleſiaſtico, nec ſine licentia
Papæ, licet eam redimere, alias eſt irrita, & ſimo-
niaca, quamuis non incurratur excommunicatio:
& quod ante Pium Quintum penſio reputabatur
res temporalis, & redimibilis: ſed in hoc vltimo fal-
litur.

Et ita tenendum eſt, quamuis contrarium teneant
24 † Hiero. Paulus ſupra Gigas q.87. & 99. Rebuffus in
repet. cap. extirpandæ. §. qui vero, de præben. notab.
6. in materia penſionis ad finem, Duarenus diſtinctione
lib.6. capit.4. §. annua huiuſmodi, Redoanus d. 2. par. de
ſimonia cap. 14. numer.15. Burſatus conſil. 126. nu-
mer. 90. ad finem libr.2. Caietanus, & Medina vbi ſu-
pra, quia contrario nituntur fundamento, nempe
quod ſit quid mere temporale. Quorum ſenten-
25 tia, ſolum eſt vera † in penſione, quæ titulo ſæcula-
ri, & vti laico alicui aſſignaretur in ſtipendium, vel
alias pro remuneratione laborum Guerrero ſupra, &
Vgolinus, d. nu.7.

Et quamuis Toletus, d. cap.92. & 82. & Valencia
26 † 3. tom. diſputatione 6. quæſtione 16. puncto tertio di-
cant, huiuſmodi penſiones, quæ dantur loco benefi-
cij, poſſe redimi ſine authoritate Papæ, quamuis non
vendi, & transferri pecunia, in quo non loquuntur ſa-
tis conſequenter.

Et ad iſta ſunt reducenda, quæ circa hoc docent
27 † Victoria in relectione de ſimonia, à numer. 47. So-
to de iuſtitia & iure, lib.9. q.7. art.2. Arragon ſecunda
ſecundæ quæſt.100. art.4. verſic. ſed eſt dubium conſe-
quens, de penſionibus, & Summa Corona 3. parte
tract. de ſimonia num.34. Io. Baptiſta Corradus, in re-
ſponſis caſuum conſcientiæ quæſt.44. Vega d. 2. part.
cap.65. caſu 2. & 4. & P. Ledeſma in ſumma, 2. part.
tract.7. cap.1. circa quartam concluſionem, pag.381. &
tract.12. concl.22.23. & 24.

28 Et quod inquit Platina in vita Pauli 2. † quod Pau-
lus ſecundus redimendarum penſionum vſum non
improbauit, videtur accipiendum cum authoritate
ipſius Papæ.

Commoditas tamen, & fructus penſionis poſſunt
† vendi, vt per Nauarrum, conſ.11. de rebus Eccleſiæ, 29
& liberatio obligationis, quam habet Hiſpanus, in
cuius capite fuit impoſita ſoluendi Italo, Nauar. con-
ſi.6. de ſimonia, de quo vide dicta infra, 2. par. cap.1. nu.
37. & ſequenti.

Nec requiritur authoritas Papæ in redemptio-
ne † penſionis, ſecundum ſtylum, ex eo, vt inquiunt 30
Gigas; & Duarenus vbi proxime, quod penſio ce-
dat in cauſam alimentorum, iuxta conſilium Roma-
ni, 388. num.3. & ſuper alimentis futuris, non poteſt
tranſigi ſine authoritate ſuperioris, leg. cum hi. ff. de
tranſact. l. de alimentis. C. eodem ſequitur, Surdus de a-
liment. tit.8. priuilegio 56. numer.9. Sed requiritur † ad 31
excludendam ſimoniam, iuxta ea quæ ſupra diximus
cap.2. à num. 8. Mandoſ. de ſignaturæ gratia, titulo de
ex. inctio. verſi. aut ſuper huiuſmodi, Marc. Gibertus in
additione vltima, Cuchi in inſtit. Canonicis paruis lib.
2. tit.8. nam † non omnis penſio cedit in cauſam ali- 32
mentorum, ſed illa tantum quæ dicitur, ſine cauſa,
quæ datur clerico cum clauſula, vt commodius ſu-
ſtentari valeat. Quæ clauſula id operatur, vt penſio
alimentorum cauſa videatur aſſignata, vt docet Ho-
ratius, Mandoſ. ad Romanum d. conſ.388. litera C. ſic
intelligens d. conſilium, quod forte ibi aderat dict.
clauſula, & tamen ſecundum ſtylum in redemptione
cuiuſlibet penſionis † etiam quæ aſſignatur ex cau- 33
ſa reſignationis, ſiue ceſſionis, ne ex ea nimium
diſpendium patiatur, requiritur authoritas Pa-
pæ.

Præterea ſi ex illa cauſa adhiberetur authoritas
† Papæ in redemptione penſionis, ſufficeret etiam 34
authoritas ordinarij iuxta d. legem cum hi, & libr. de
alimentis. Item poſſet authoritas illa ſuppleri iura-
mento, iuxta communem opinionem, de qua Gigas, qu.
45. numer.10. & quæſt.51. numer.25. Couar. in capit.
quamuis pactum, 2. par. §.6. numer.4. Padilla in d. libr.
de alimentis, numer.5. Io. Gutierrez de iuramento con-
firma. 3. part. capit.3. numer.4. & Pontanus de alimen-
tis capit.6. numer.4. & Surdus ſupra à numer. 42. &
ita admittunt in propoſito Gigas, d. numer.10. & di-
ſtinctione quæſt.51. num.26. & Surdus ibi num.51. ſed
eſt falſum.

Vnde etiam non poteſt fieri † redemptio penſio- 35
nis authoritate Nuncij, niſi ad id habeat ſpecialem
facultatem quam credo non habet.

Sed ſtante quod penſio non poteſt redimi, † ſine 36
authoritate Papę, alias committitur ſimonia; offert ſe
difficultas, an quando partes ſunt in Hiſpania, vel a-
liis partibus, poſſit ſolui penſionario pecunia redem-
ptionis, conuenta ante obtentum beneplacitus Pa-
pæ, quod haberi ſolet per ſolam ſupplicationem, &
ſignaturã cum clauſula, quod illa ſola ſufficiat, cuius
formam ponit Gigas in d. tract. de penſio. ad fin. nam
quando partes ſunt Romæ, poſt ſignatam, & expedi-
tam ſupplicationem tempore præſtationis, conſen-
ſus ſolet pecunia ſolui.

Et videtur, quod non ad deciſionem Callagurri-
tanam † integræ portionis, 8. Octob. 1574. de qua in- 37
fra numer 353. & Nauar. in Manual, cap.33. num.108.
ad fi. in nouis edit. Sarnen. de triennali, quæſt.12. Et quod
tradit Marcus Anto. Genuen. in praxi curiæ Archi-
epiſcopalis Neapolitanæ, cap.51. quod alienans res ec-
cleſiæ, ſaluo aſcenſu Papæ, nec aliter, nec alio mo-
do, tradens tamen poſſeſſionem ante illum impe-
tratum incurrit pœnas extrauagantis ambitioſe